

Petra Lázničková

Pod kůží

Petra Lázničková
Pod kůží

Eroika

© Petra Lázničková, 2007

© Eroika, 2007

ISBN 978-80-86337-69-2

Petra Lázničková

Pod kůží

Pátek 30. ledna 2004

„Hele, Simčo, viděla jsi, co se děje venku?“ uvítá mě v kanceláři kolega Zdeněk Záruba, když se vracím z bufetu se sáčkem s pečivem a balíčkem plátkového sýra, které jsem si koupila místo oběda.

Nasměřuji pohled k oknu a zjišťuji, že v pátečním dopoledni si mezi vinohradskými činžáky pohrává silný vítr se závojem sněhových vloček.

„Co jsem v Praze, tak jsem takovou zimu nezažil,“ konstatuje můj mladší kolega.

Pokud vím, v Praze bydlí sedmým rokem. Ale ani já, rodilá Pražačka v Kristových letech, si nevzpomínám, kdy naposledy o sobě paní zima dala vědět tak dokonale. Letos nás poctila dvacetistupňovými mrazy a častými chumelenicemi. Už od Vánoc halí Prahu bílý plášť, a když jeho povrch sem tam naruší dvoudenní obleva, brzy ho spolehlivě záplatuje nová sněhová dávka.

„Doufám, že to příští týden vydrží,“ pokračuje Zdeněk.

Několik vteřin mi trvá, než si vzpomenu, že má od pondělí dovolenou. Vlastně se zdá, jako by mu začínala už dnes. Za poslední hodinu dvakrát telefonoval s manželkou, možná dvacetkrát pohlédl z okna a napsal sotva pět řádků textu.

„Chystáte se na hory?“ ptám se.

Nadšeně přikyvuje. „Budu učit mladýho lyžovat.“

„Není na to ještě malej?“

Odrazí se nohama od podlahy a otočí se na židli čelem ke mně. „Vždyť je mu skoro pět! Jenom se bojím, aby na horách nebylo přelidněno. Někde už začínají dětem jarní prázdniny. Kdybych si to uvědomil včas, mohli jsme odjet už tenhle týden.“

Vrtí se v bocích, takže se židle pod ním neustále otáčí ze strany na stranu, a jeho až chlapecky vyhlížející obličej úplně září. V duchu už jistě frčí po šumavských stráních.

„Já lyže moc nemusím,“ přiznávám. „To Klára si lyžování zami-

lovala. V tomhle je po Tondovi. Chtějí vyrazit na hory příští víkend, snad budou mít štěstí na sních.“

„No jo, ona vlastně včera dostávala vysvědčení, vid? Jak dopadla?“ Hledí na mě očima lemovanými hustými temně černými řasami. Barva jeho duhovky je tak tmavá, že v ní skoro ani nelze rozlišit panenku.

„Měla tři dvojky.“

„Že se ptám, co?“

„Je šikovná,“ přikyvují s pyšným úsměvem a v duchu se mi objeví rozesmátý obličej mé třináctileté dcery.

„Jaká máma, taková dcera,“ pohodí Zdeněk rameny.

Nevyvracím mu to, i když jsem si vědoma, že já na školních úspěších své dcery mnoho zásluh nenesu. Sklízím ovoce, které dozrává jen díky píli jiného pěstitele. Dost často mívám pocit, že si její oslovení „mamí“ ani nezasloužím.

„Jo, abych nezapomněl,“ dodá Zdeněk, když pokládám nákup na desku svého pracovního stolu. „Budeš mít návštěvu.“

„Jakou?“

Zdeněk mne napíná. Usmívá se a jeho oči se přitom výrazně zúží. Tím pohledem mi vždycky připomene Richarda Gera. Tmavé, krátce střížené a lehce zvlněné vlasy mu ještě nešediví, ale jinak má podobný tvar obličeje, protáhlý nos a oplývá šarmem, který ovšem často dokáže i zneužít.

„Z Ostravy,“ napoví pak.

Ta informace mě posadí na židli. „Ale ne,“ vydechnu. „To už se Slonek vrátil?“

„Jo. Vypadá odpočatě, plný sil i nových zážitků a nosí se ještě důležitěji než předtím.“

„To si snad ani neumím představit.“

V jeho nádherných očích se škodolibě blýskne. „Potkal jsem se s ním u ředitele, zrovna mu vyprávěl historiky z Ameriky. Ptal se, jestli jsi tady.“

„A ty jsi mu samozřejmě velice ochotně sdělil pravdu, co?“

„Ale no tak, víš, jak se na tebe těší?“

„Přestaň mě provokovat,“ procedím mezi zuby.

Položí si dlaň na hrudník. „To bych si nedovolil,“ vrtí hlavou, ale v očích mu stále hraje potměšilý smích.

Uraženě pohodím ramenem a odvracím hlavu od něho k moni-

toru svého počítače. Ale pracovat nemohu. Vědomí, že každou chvíli zaklepe na dveře nevíтанý host, mě příliš rozrušilo. „Doufala jsem, že o mě ztratí zájem.“

„Neměla jsi mu dávat naděje.“

Střelím po Zdeňkovi pohledem. „Žádné jsem mu nedávala! To mám trpět za to, že jsem ho jediná dokázala celý večer poslouchat, zatímco vy ostatní jste se bavili u baru nebo koukali na televizi? Kdyby mu nějaký chytrák neprozradil, že nejsem vdaná, tak by se tolik nesnažil.“

Zdeněk se jen uculuje. Nevím sice jistě, zda tím ‚chytrákem‘ byl právě on, ale nikdo jiný mne nenapadá.

Dvojí zaťukání na dveře mi připomíná úder bucharu.

„Dále!“ zvolá Zdeněk.

Dveře se pomalu otevírají a za nimi se nejprve vynořují skla brýlí bez obrouček a špička brady, porostlá prošeďivělými vousy, a vzápětí i celá postava inženýra Slonka v dokonale padnoucím obleku.

Doufám, že neposlouchal za dveřmi. I když... Možná by mi dal konečně pokoj.

Ale úsměv, který se přichozímu objeví na rtech, sotva mě spatří, nesvědčí o tom, že by z mého rozhovoru se Zdeňkem něco zaslechl.

„Dobrý den, Simono.“

Přemůžu se, vstanu a se zdvořilým úsměvem mu podávám ruku. „Dobrý den, pane inženýre. Vítám vás v Praze.“

„Děkuji.“ Přidrží mou dlaň ve své dále, než je nutné.

„Posaďte se,“ pokynu mu. „Dáte si kávu?“ Nenápadně si otírám dlaň pravé ruky o sukni. Čím víc se o mě snaží, tím je mi odpornější.

„Ne, děkuji. Právě jsem jednu dopil u ředitele.“

Se svíravým pocitem kolem žaludku sleduji, jak si přisouvá židli k mému pracovnímu stolu. Až si sednu zpět na své místo, bude nás od sebe dělit sotva dvacet centimetrů.

Všimnu si výmluvného pohledu, který Slonek směřuje ke Zdeňkovi. Chce se mnou zůstat o samotě, bleskne mi hlavou a vysílám svému kolegovi očima tichou prosbu: *Nechod pryč.*

Zdeněk krátce vyhodnocuje obě žádosti, a já dopředu tuším, které vyhová.

Jako důkaz mého správného odhadu se zavrtí na židli a vstane. „Dojdu si dolů pro něco na zub,“ sdělí mi.

Ty *kryso*, pošlu mu pohledem další vzkaz, když prochází ke dveřím. „Vždyť jsi byl před chvilkou na obědě...“

„No jo,“ přejede si dlaní přes ústa a mně je jasné, že za ní skrývá další zlomyslný úsměv. „Když já jsem teprve teď dostal hroznou chuť na něco sladkého. Nechcete taky něco?“ otočí se na hosta.

Inženýr Slonek žádné přání nemá. Snad jen, aby už Zdeněk konečně za sebou zavřel dveře kanceláře.

„Rád vás znovu vidím, Simono,“ pronese, když se tak stane.

Má zvláště zastřený hlas s nepatrným ostravským přízvukem. Styl jeho řeči bylo první, co mě na něm tehdy upoutalo. Obdivovala jsem jeho slovní zásobu a způsob, jakým podával své zážitky a zkušenosti. Teď mi z jeho tichého hlasu naskakuje husí kůže.

„Vypadáte úžasně,“ začíná s komplimenty. „Řekl bych... Máte jinou barvu vlasů, že?“

Uznávám, že má postřeh. „Jen zesvětlené pramínky.“ Přejedu si po vlasech od temena až po ramena.

„Moc vám to sluší.“

Nevydržím se dlouho dívat do světle šedých očí, které mne zkoumají přes perfektně vyleštěná skla brýlí. Jako by mi z nich pronikaly až do mozku neviditelné mrazivé paprsky.

„Nevěřila byste, jak jste mi ten půlrok chyběla.“

Znovu zvedám oči k tomu přísně vyhlížejícímu obličejí orámovanému pečlivě upravenými vlasy a dokonale pěstěným řídkým plnovousem. Vlastně ani přesně nevím, jak je starý. Nikdy mi to sám neřekl a já se v rozhovorech s ním osobním tématům raději vždy vyhýbala. Stačí, když nesu důsledky toho, co se o mně dozvěděl od jiných.

„Samotného mne to překvapilo, ale opravdu se mi moc stýskalo,“ dodává a jeho oči soustředěně pátrají, jakou reakci ta slova vzbudí v mém obličejí.

Na první pohled vypadá tak na pětáctýřicet, k tomuto zdání přispívá i jeho vystupování, které je k většině lidí strohé a povýšené. Z bližšího zkoumání a z toho, co mi o sobě už prozradil, je však nepochybně mladší. Hnědé, krátce střižené vlasy mu sice již prokvetly stříbrnými nitkami, pleť na jeho tváři je však hladká, takřka bez vrásek a jeho prsty, které si nervózně mne, patří rukám

relativně mladého člověka. Odhaduji, že nás od sebe dělí nejvýše čtyři roky.

„Nemohl jsem se dočkat, až se s vámi znovu setkám.“

Panebože, zaúpím v duchu, on se mi snad vyznává z lásky. „Ale pane inženýre...“

„Vladimíre,“ opraví mne. „Pokud si vzpomínám, už jste mi tak začala říkat.“

Ano, to byla moje další velká chyba.

Přikývnu, ale v příští větě se oslovení raději vyhnu. „Chci říct, že ani předtím jsme se nevídali o moc častěji.“ I to mi stačilo.

„Máte pravdu, ale to vědomí, že jsem od vás tak daleko... Sám jsem netušil, jak moc mne to zasáhne.“

Kde se sakra ten Zdeněk toulá? Kdyby chtěl, musel by být zpátky během pěti minut. Jenže on nechce.

„Když jsem se procházel ulicemi New Yorku,“ pokračuje Slo-něk svým podmanivým hlasem, „po Manhattanu a podél East Riveru, když jsem pozoroval Atlantik nebo stál ve Washingtonu před Bílým domem, vzpomínal jsem na vás. A vždycky jsem lito-val, že nemůžete být vedle mě a dívat se na tu krásu se mnou.“

„Nechám si o tom vyprávět.“ *Co to povídám?!*

Spokojeně se usměje. „Budu rád. I když můj neumělý popis vám může tu nádheru jen stěží přiblížit.“

Záměrně se shazuje, ví dobře, že mě svým barvitým vyprávě-ním dokázal v minulosti mnohokrát zaujmout. Buď se mi chce tou falešnou a nepřesvědčivou skromností zalíbit, nebo očekává, že mu ji budu vyvracet.

Když pochopí, že se ani jedno nestane, pohlédne na hodinky na zápěstí, porostlém řídkými chloupky, a dodá: „Bohužel dnes to nepůjde. Mám ještě domluvené nějaké schůzky. Pracovní,“ doplní rychle, abych se snad neobávala nějaké konkurence. „První z nich na druhou hodinu.“

Je sedm minut po jedné. S ulehčením shledávám, že už mi nemůže dělat společnost moc dlouho. „Tolik schůzek takhle při pátku?“

„To víte, my Ostraváci to máme do Prahy přece jen trochu daleko. Takže když už se sem dostaneme, musíme návštěvu využít, jak to jen jde.“

„To pojedete domů na noc?“

„Ne, kdepak, až zítra ráno. Přespím v hotelu. Večer mám ale volný,“ dodává vzápětí, „tak kdybyste si chtěla někam vyjít...“

Že jsem se ptala!

„Je mi líto, ale dnešek se mi vůbec nehodí.“ Nezní to zrovna přesvědčivě, i když mluvím pravdu. „Možná, kdybyste byl nejdříve zavolal...“ Proč zase říkám tohle? Dávám mu návod, jak má příště postupovat.

Zkoumavě na mě hledí zpoza svých brýlí a jeho úsměv poněkud pohasíná.

„No, to se nedá nic dělat. Snad na sebe budeme mít víc času na školení. Pojedete tam, doufám?“

„Ano.“ Je to až v půlce března. Třeba si do té doby zlomím nohu. Nebo raději on.

Vstává. Sleduji ten pohyb s velkou úlevou a také se zvedám ze židle. Pomalu, abych neprozradila, jak moc jeho odchod vítám.

V té chvíli se ozve krátké ťuknutí a vzápětí se dveře kanceláře rozletí dokořán.

„Pardon,“ omluví se Zdeněk, když spatří naše překvapené pohledy.

Neunikne mi jeho potutelný úsměv. Tuším, jak to z jeho pohledu musí vypadat, když stojíme s Vladimírem Slonkem těsně u sebe, tiskneme si ruce a vyděšeně na něho zíráme.

Zdeňkova přítomnost odchod mého nevíтанého hosta urychluje.

Sotva se za ním konečně zavřou dveře, zabrnká mi Zdeněk na nervovou soustavu další poznámkou: „Nějak jste se se Slůnětem sblížili.“

„Nic takového se nestalo,“ zdůrazňuji.

„Jasně,“ pokývá hlavou a otvírá si kelímek s jogurtem.

Beru ze stolu stoh poznámkových papírků a varovně s ním zlomyslnému kolegovi zahrozím. „Tak ty nepřestaneš provokovat?“

Ještě jeden jeho úšklebek a bloček sviští vzduchem. „Říkám, že se tady nic nestalo!“ Vzápětí strnu, protože pochopím, kam bloček dopadne.

Ne tak Zdeněk, jenž sklápí hlavu nad jogurtem.

Zasažená lžička vyletí obloukem z kelímku a rozstříkne jeho obsah do okolí.

Zdeňkova hlava zůstává ještě chvílku sehnutá nad deskou stolu. Pak se jeho obličej pomalu natáčí ke mně a já přes prsty dlaní,

jimiž marně dusím smích, spatřím, jak mu přes oko a bradu stékají dvě velké bílé skvrny.

Vedle klávesnice vibruje můj mobilní telefon.

Alespoň mi kamarádka zvedne náladu, napadne mě při pohledu na displej. Od chvíle, kdy inženýr Slonek opustil naši kancelář, uplynuly téměř dvě hodiny, a já se z jeho návštěvy stále nemůžu vzpamatovat.

„Promiň, Simčo, že jsem se neozvala dřív, ale vůbec nic nestáhám,“ omlouvá se mi kamarádka. „Vlastně se jen chci ujistit, že se zítra můžeme u tebe s Jindrou zastavit.“

„Samozřejmě, Kájo,“ odpovím a mimoděk zabloudím pohledem ke Zdeňkovi, jenž právě zacvičil myši na podložce a odeslal výsledek své celodenní práce na tiskárnu. „Ale nechoďte, prosím, dřív jak ve dvě.“

Jsem na nového partnera mé přítelkyně upřímně zvědavá. Skutečnost, že se při rozhovoru se mnou nad ním tolik rozplývala, nebyla pro mě žádnou novinkou, ale ten tajuplný úsměv, když zdůrazňovala, že ‚tenhle je jiný‘, u ní často nevidám.

Zdeněk kolem mě prochází k tiskárně. Očima zběžně přelétne tři potištěné listy a pohlédne na mě. Loučím se s Karolínou a kývám na něho bradou: „Potřebuješ něco?“

„Můžeš se mi na to podívat? Byl bych nerad, kdyby mě s tím Kábrt vyhodil a já to musel předělávat. Dneska potřebuju vypadnout včas. Musím pomoci Ivaně s balením a připravit auto. Vyrazíme brzy ráno.“

Odkládám telefon a volnou ruku natahuji pro papíry.

V půlce stránky se zarazím a Zdeněk si toho okamžitě všímá. „Nezdá se ti něco?“

Ještě jednou zkontroluji čísla v tabulce a sdělím mu: „Asi tam budeš mít chybu.“

„Nepovídej...“ Přistupuje ke mně a nahlíží mi přes rameno.

„Jde o údaje za loňský rok. Podívej,“ přejíždím prstem po tabulce. „V těchhle sedmi řádcích jsou podíly z celkového hospodaření firmy, některé máš uvedeny v prvním řádku. Ale dohromady ti to sto procent nedává.“

Naklání se přese mě stále více, až začínám mít obavy, aby mi nepřepadl do klína. „Že bych měl špatně vzorečky?“

„To ne, spíš ta čísla. Jsou hrozně nízká, nemůžou ti dát celkový počet. „Vypadá to, jako bys v těch spodních řádcích použil čísla za pololetí nebo spíš za devět měsíců.“

„Ukaž,“ vezme si ode mě list a se svraštělým obočím zkoumá tabulku zblízka. „No jo, ty bláho! Asi budeš mít pravdu.“ Podrbe se nad čelem a zvedne ke mně oči. „Doprčic. Co s tím?“

„Budeš to muset předělat,“ oznamuji mu jediné možné řešení.

Zoufale vzdychne. „Ale to znamená projít znovu všechny podklady.“ Podívá se na hodinky na svém zápěstí. „Na to už nemám čas. Bude to muset počkat, až přijedu z hor.“

„A není tam nějaký dřívější termín ke zpracování?“

Zaloví ve složce na svém stole. „Kdy je pátého?“

„Příští týden,“ sděluji mu hořkou pravdu. „Nejspíš bude muset Ivana zabalit sama.“

„Sakra!“ Plácne dlaní do desek a druhou rukou si podepře čelo. „To se z toho... To bude zase keců!“ Sedí tak asi deset vteřin, a pak pomalu zvedne hlavu ke mně.

Když spatřím ten líbezný úsměv na jeho tváři, tuším, co přijde.

„Ne,“ oznamuji důrazně dřív, než stačí vyslovit svou prosbu.

„Šimčo, prosím...“

„Říkám ne. Po práci jedu za Klárkou a pak budu připravovat pohoštění pro zítřejší návštěvu. Dneska se tady nemůžu zdržet.“

„Vždyť to nemusíš dodělat dneska. Máš na to ještě čtyři dny.“

Vykulím na něho oči. „Já?! To je *tvaje* práce,“ zdůrazňuji se zdviženým ukazováčkem.

„No jo, tak se nezlob. Uklouzlo mi to.“ Vysílá do boje další okouzující úsměv.

Umiňuji si, že tentokrát neuspěje. „Já mám dost své práce tady,“ zvedám z desky stolu hromádku papírů. „A taky tam mám zadané lhůty.“ Všechny spisy sice termínované nejsou, ale to pro tuhle chvíli není podstatné.

„Tak se zkusím zeptat někoho vedle. Třeba budou vstřícnější.“

Jeho poznámka se mne dotkla. Stejně jako to, že hodlá brousit po kancelářích a vykládat, že mu nechci pomoci.

„Zdeňku,“ oslovím ho důrazně. „Dělal jsi na tom tři dny. Tři dny na třech stránkách. Proč by to měl za tebe vychytat někdo jiný?“

Uhýbá před mým přímým pohledem. Ví dobře, že přestřelil.

„Ale já nedělal jenom tohle. Víš, že mi šéf dal za úkol to výjezdní školení...“

A taky věčně coural po budově a v počítači lovil miny a kdo ví co ještě, ale to si zatím nechávám pro sebe. „Ty přece máš na starosti jen organizační věci. Podklady pro ředitele dělám s Kábrtem já...“

„Ale víš, co je s tím práce? Všechny sezvat, zařídit rezervace...“

Přerušil ho telefon, který se mu rozezvučí na stole. Omluvně na mě pohlédne a zvedá sluchátko. „Ahoj, zlato.“

Má snad jeho žena telepatické schopnosti?

„No jasně, že už se chystám...“ Zdeněk sejme sluchátko z ucha, zakryje dlaní mluvítko a vyšle do boje jeden ze svých nejspolehlivějších pohledů. „Tak můžu jít? Nebudu tě už nikdy zlobit se Slůnětem.“

„Neslibuj něco, co stejně nedodržíš,“ říkám. „Já po tobě radši zase něco hodím,“ dodám a koutky úst se mi samy rozšíří do úsměvu, když si vybavím, jak dnes Zdeňkovy provokace skončily. Pak si povzdechnu a rezignovaně zavrtím hlavou. Tak takhle vypadá ten, co dokáže vymámit z jalové krávy tele. „Prosím tě, zmiz, než si to rozmyslím.“

Celý se rozzáří. „Dík!“ Rychle dokončuje telefonát a navléká na sebe bundu. „Všechno je tady v těch deskách,“ informuje mne ještě, než vypne počítač.

Když prochází kolem mé židle, chvatně mne zezadu obejmě a vtiskne mi polibek na tvář. „Ještě jednou díky. Jsi skvělá.“

„Hm, ale proč je mi to většinou na škodu,“ ptám se už zavřených dveří.

2

Sobota 31. ledna 2004

„Tak tohle je Jindra.“

Je jiný, blesknou mi hlavou Karolínina slova, když si v předsíni svého bytu tisknu ruku s tím podsaditým strejdou s čelní pleší.

„Černá, těší mne.“ Snažím se skrýt před ním úsměvem své překvapení.

„Krátký,“ představí se a vzápětí dodává: „Pro vás Jindřich, když dovolíte, paní inženýrko.“

„Dobrá, já jsem Simona.“ Usmívá se mile a upřímně.

Karolína patrně odtušila mé rozpaky. Zamává lahví červeného vína a hrne se do obývacího pokoje. „A hned si můžete připít na tykání,“ navrhone.

Dívám se, jak se host rozhlíží v neznámém prostředí.

„Možná se budeš trochu divit, až ho uvidíš,“ připustila Karolína při své poslední návštěvě u mě.

To tedy měla pravdu. Osobně jsem stačila poznat jen dva z jeho předchůdců, některé další jsem viděla na fotografiích, které po nich Karolíně zůstaly jako relikvie. V člověku, jehož mám před sebou, z nich nenacházím ani zbla.

„Víš, sama to dost dobře nechápu,“ připomenu si další kamarádčina slova. „Pět let chodíme s Jindrou v podniku kolem sebe. Až na tom silvestrovským večírku se to stalo.“ Užasla jsem, když jsem pochopila, že svůj nový vztah dokázala přede mnou celý měsíc tajit. Většinou u ní převládalo nutkání zpravit mě nejpozději do čtyřiaadvaceti hodin o všem, co se kolem ní děje.

Přitukneme si a já posouvám před návštěvu talíře s pohoštěním. „Nabídněte si.“

Jindřich se nenechá pobízet dvakrát. „Hmm, to vypadá krásně.“

„No, jen pomazánky. To ještě zvládnou,“ mávnu rukou.

„Nebud' tak skromná,“ napomene mě Karolína a otáčí se ke svému partnerovi. „Pomazánky umí Simona skvěle.“

Inženýr Krátký se ihned chopí prvního chlebičku. „Vážně výborné,“ ocení můj výtvar. „Ale jak vidím, najde se tu i pastva pro jiné smysly,“ pokyne paží k polici s mojím fonotékou. „Mohl bych něco pustit?“

„Ano, samozřejmě.“

Chvilku očima vybírá a pak najisto vytahuje jednu z krabiček. Pokojem zazní smyčcové nástroje a já ihned poznávám Vivaldiho Čtvero ročních období.

„Trochu jara do té zimy,“ usměje se, než si znovu sedne na své místo.

„Trefil jste se... trefil ses mi do noty,“ sděluji mu. „Tahle deska patří k mým nejoblíbenějším.“

Čím více Jindřicha pozoruji a naslouchám mu, tím lépe chápu, proč si moji přítelkyni tak získal. Něco na tom mužském je, parafrázuji v duchu slogan z jedné reklamy. Má nepochybně velké osobní kouzlo a měkký, přívětivý pohled jeho hnědých očí vzbuzuje přirozenou důvěru.

Jindřich se naklání ke Karolíně a já podle instrukcí, které mu dává, pochopím, že se ptal po toaletě. Sotva zmizí v předsíni, kamarádka se ke mně nakloní.

„Pomalou plánujeme svatbu,“ překvapí mne.

„Není na to trochu brzo?“

„Známe se pět let...“

„Ale sama jsi říkala, že povrchně. Nemůžeš si přece někoho brát po pár měsících vážné známosti.“

„Proč ne?“ ptá se naprosto vážně a já poznávám, že o svém rozhodnutí je pevně přesvědčená. „Na co bych měla ještě čekat? Léta utíkají mně i jemu. Jindřich chce děti. Má sice syna z bývalého manželství, ale ten už je dospělý a v podstatě s ním ztratil kontakt.“

Zvuk splachující vody nás upozorní na brzký návrat jejího přítele.

„A ty to taky nevzdávej,“ vyzve mě Karolína. „Přece nechceš být v tomhle bytě nadosmrti sama? Určitě o tebe mají chlapi zájem. Taková hezká a úspěšná ženská... Vždyť vidím, jak se za tebou otáčejí, když spolu někam jdeme. Tak je sakra pořád neodmítej!“

Upřeně na ni pohlédnu a odpovím: „Já nikoho nepotřebuju.“

Pohledem zavádím o Jindřicha, jenž se vrací na své místo, a doufám, že jeho přítomnost tohle téma ukončí.

Karolína obdaří svého partnera láskyplným úsměvem a pak řekne: „To jsou jen silácké řeči.“

„To teda nejsou.“ Vstávám a v naději, že tím zamezím pokračování našeho rozhovoru, jdu do kuchyňského koutu, abych doplnila talíře s pohoštěním.

V tomhle mě kamarádka asi nepochopí, musela by znát to, co jsem před ní dosud úspěšně zamlčela.

Já jsem se naučila nedůvěřovat jedincům, kteří sami sebe pokládají za pány tvorstva, kvůli jednomu odstrašujícímu případu z mého blízkého okolí a paradoxně díky mužům, které

jsem milovala a kterým jsem věřila. Do chvíle, než se na mně dopustili zrady. Každé to zklamání bylo jiné, ale obě mne velice citelně zasáhla. První jsem jen obřečela, druhý úder mne zatvrdil a nabyla jsem rozhodnutí, že už se nikdy žádným chlapem oklamat nenechám. Vytvořila jsem si kolem sebe jakýsi imaginární ochranný val.

Jen jednou jsem učinila výjimku a dovolila Antonínovi Černému, aby zkusil ve mně obnovit ztracené city. Doufala jsem, že manželství a mateřství můj postoj změní. Marně. Brzy jsem zjistila, že to byla chyba, za kterou zaplatil především on. Tím pevnější hradbu jsem kolem sebe vystavěla pak.

Karolína přichází za mnou.

„Vážně o nikoho nestojím,“ ubezpečuji ji a přesvědčuji se, že Jindřich se znovu zaposlouchal do Vivaldiho hudby a o naše povídání se nezajímá. „Teď se zrovna z jednoho průšvihů dostávám.“

Přítečkyně na mě překvapeně pohlédne. „O čem to mluvíš?“

„O jednom chlápěci z ostravské pobočky, s nímž se vídáme na různých firemních akcích. Jednou večer před třemi roky jsem se náhodou připltla do situace, kdy několik lidí vyprávěl o své dovolené v Austrálii. Chyba byla, že jsem ho vydržela poslouchat ze všech posluchačů nejdéle. A podobně to dopadlo i druhý večer. Na následující akci už mě vyhledal sám a pak na všech dalších. Později mě i několikrát navštívil v kanceláři, když se dostal do Prahy. A tenhle týden se mi nepřímo vyznal.“

„Fakt? A ty ho nechceš?“

„Kdybys ho viděla, tak bys pochopila. Je strašně chytřej, sečtělejší a scetovalejší, ale je tak... tak...“ máchám rukama a hledám vhodné slovo, které by Slonka charakterizovalo. „Slizkej, tak akorátní. S něčím takovým bych nemohla žít,“ říkám rozhodně. „Jenom jsem mu to ještě nedokázala říct.“

„A je to nutný? Musíš mu to říkat?“

Potřesu hlavou. „Jinak nepřestane a já se z něho vážně pomínu. Teď mám odklad, do toho školení ve Štěchovicích. Tam už mu to musím říct.“

Pokojem se rozezná mobil. Jindřich i Karolína na okamžik strnou, než jim dojde, že ta melodie k jejich přístrojům nepatří.

Zvedám vyhrávající telefon z křesla. „To je Přemek,“ oznámím, než přijmu hovor.

Karolína pohotově vysvětluje Jindrovi, že Přemek je můj starší bratr.

„Ahoj, neruším tě?“ ozve se do telefonu jeho hlas.

„Po pravdě řečeno ano. Mám zrovna návštěvu, Karolínu s přítelem,“ upřesňuji, protože tuším, že by se na to stejně zeptal.

„Přišli tě pozvat na svatbu?“

„Aby ses nedivil,“ utínám hned v zárodku jeho uštěpačné poznámky a raději si stoupám dál od hostů, aby snad přítelkyně mého bratra nezaslechla. „Cos potřeboval?“

„No, nechci zdržovat, ale před časem jsem slíbil Štěpánovi, že mu půjčím nějaká tvá cédělka, jenomže jsem na to zapomněl...“

„No bezva,“ přeruším ho. „Co kdyby ses třeba nejdřív zeptal mě? Když jsem ti říkala, že si kdykoliv můžeš nějaký disk nebo kazetu půjčit, netušila jsem, že tu nabídku rozšíříš i na své kamarády.“

„Tak nepřeháněj... Kdy jsem po tobě něco takového chtěl?“ Nebylo by tak těžké si vzpomenout. „Je to přece pro Štěpána,“ zdůrazní, jako by jméno jeho kolegy, kterého sotva znám, bylo ospravedlněním proto, že za mými zády nabízí k půjčení mé věci. „Jsme teď kousek od tebe, tak jsem si říkal, že bychom se zastavili a Štěpán si může vybrat sám. Jestli ti to teda moc nevadí.“

Hořce se pousměje. „A můžu teď snad říct něco jiného než *ano*?“

„No, můžeš. Jsou to přece tvoje věci...“

Od jeho telefonátu neuplynulo ani deset minut, když Přemek vchází do předsíně mého bytu.

„Čau,“ vtiskne mi na tvář polibek.

„Dobrý den,“ podává mi ruku jeho přítel Štěpán Zoubek, jenž ho doprovází.

„Jste oba pěkně zkrhlí,“ podivuji se. „Myslela jsem, že mi voláš z auta.“

Přemysl potřese hlavou. „Byli jsme kousek odtud na bowlingu a na pivku, a protože je Štěpán zásadovej, přemístujeme se MHD a mrzneme.“

„Tak v tomhle s ním naprosto souhlasím,“ usmívám se na bratrova sympatického kolegu, který si v koutě předsíně zouvá boty. Jeho modré oči se před mým pohledem rychle sklopí ke tka-

ničkám. „Já taky neuznávám alkohol za volantem. V žádném množství.“

„Taky bych od tebe nic jiného nečekal,“ konstatuje bratr ve dveřích pokoje a v příští vteřině už se zdraví s Karolínou, se kterou se dobře zná.

Oba navzájem představí svůj doprovod. Všimám si, že Přemek hledí na Jindřicha s jistými rozpaky, asi jako před hodinou já.

„Omlouváme se za vyrušení,“ řekne pak. „Hned zase vypadneme.“

Štěpána vidí Karolína poprvé v životě, a když si s ním tiskne ruku, registruji další podstatnou změnu v jejím chování. Přestože ten tmavovlasý pětatřicátník s přívětivým úsměvem a postavou atleta zcela odpovídá jejímu vkusu, dnes ji nechává naprosto v klidu. Ona už má vybráno.

„Tak tady se podívejte, co by se vám hodilo,“ pokynu k policiče vedle křesla.

„Děkuju,“ obdaří mne Štěpán dalším ze svých úsměvů.

„Já myslel, že už jste si o Silvestru potykali,“ připomene Přemek.

„Jasně,“ přikyvuji a otáčím se na Štěpána. „Zapomněla jsem, promiň.“

„Mně to taky ještě moc nejde od pusy,“ krčí rameny. Svléká si svůj flaušový kabát a zaměřuje pozornost na krabičky s kompaktními disky.

Beru Přemka za loket a směřuji ho ven z pokoje. „Hned jsme zpátky,“ sděluji Karolíně a Jindrovi. „Jen si potřebuju s bráškou promluvit.“

„S bráškou?“ Přemysl se s hraným úžasem zašklebí a rozhodí rukama. „Co jsem provedl?“

„Tak co je?“ ptá se tentokrát vážně, když za námi zavřu dveře ložnice.

Rozhodnu se jít rovnou k věci. „Je ti líto, že máš jako jedinej z rodiny spokojený manželství?“

Pár vteřin na mě nechápavě hledí, ale pak mu svitne. „Ty mluvíš o tom dnešním bowlingu?“

„Nejen o něm. Přemku, já proti Štěpánovi vůbec nic nemám, zdá se, že je to moc fajn člověk a nejspíš výbornej kamarád... Jenže je sám, svobodný. Ten se může plácet po hernách a hospo-

dách, jak je mu libo. Ty máš ale doma milou ženu a dva krásný kluky, kteří tě přes týden skoro nevidí...“

„Zuzana ti něco říkala?“

Váhavě přikývnu. Byla bych nerada, aby své ženě náš nedávný rozhovor vyčetl.

„Ale proč se o tom nebaví se mnou?“

„Protože je to hodná holka a nechce ti kazit zábavu. Ale vadí jí, že většinu volného času, kterého máš tak málo, trávíš raději se svým kamarádem než s ní.“

„Ale tak to přece není!“ Možná už lituje, že za mnou dnes chodil. I když na hlase zatím nedává znát, jak je mu naše rozmluva nepříjemná, prozrazuje ho tělo – způsob, jakým přivírá oči, jak uhýbá pohledem, jak se ode mě odvrací a přešlapuje po pokoji.

„To si ani nemůžu jít zahrát nebo na pívko? Potřebuju se občas trochu odreagovat, abych se z tý práce za chvíli nezbláznil!“

„Tak vezmi rodinu s sebou. Copak by kluky bowling nebavil?“

„Vždyť jsou ještě malí. Sotva by tu kouli zvedli.“

„Tak je vezmi někam jinam! Jednou ses rozhodl, že se oženíš a pořídíš si děti, tak to musíš brát i s veškerou zodpovědností a nevyhodami, co z toho plynou.“

S tichým hlesnutím dosedá na čisté povlečenou postel a opírá si lokty o kolena. Prsty obou rukou si proplete před obličejem tak pevně, že mu zbělají klouby. Do toho pohybu se zřejmě snaží vtláčit adrenalin, který v něm kolotá. Stát tady místo mne někdo jiný, nepochybně by ho už seřval, ať si hledí svého. Vcítění se do role mého ochránce, které v něm přetrvává od dětství, mu takové chování vůči mně nedovoluje.

Své výhody jsem si vědoma a využívám jí. Přesto se v duchu připravuji na chvíli, kdy mi začne rány vracet, a tak ho chvílku nechám odpočinout.

Přes zavřené dveře k nám zazní beatlesovské *Help!* a uprostřed taktů zaslechnu úryvky rozhovoru mezi Karolínou a Štěpánem, jehož obsah mi však uniká. Nezbyvá než doufat, že se hosté nenudí.

Přemek mlčí, zírá před sebe na koberec a sepnutýma rukama si zadumaně ťuká do rtů. Usedám vedle něho a dotýkám se ho svým levým bokem. Chci, aby cítil, že jsem s ním, že ho mám ráda a že mu tady domlouvám jen proto, že mi na něm a na jeho štěstí moc záleží.

Venku před domem vyskají děti a štěká nějaký malý pes. Inspi-ruje mne to k další úvaze.

„To je podobné, jako když si někdo pořídí psa,“ navazuji na svoji poslední větu. „Taky ho nemusel mít, zvolil si ho dobrovolně. Ale když už to udělal, nese za něho odpovědnost. Musí se o něho starat, musí překousnout i venčení v dešti nebo v mrazech i to, že ho omezuje ve volném čase nebo třeba při dovolených.“

„Prosím tě, nesrovnávej moje děti se psem,“ řekne kysele, aniž tuší, jak mi nahrál.

„Proč? Jsou snad míň?“

Prudce ke mně otočí hlavu.

Neuhnu před jeho ostrým pohledem. Hledím mu přímo do očí a zjišťuji, že jsem dosáhla svého. Když se věci podají náležitým způsobem, člověk je hned vidí jinak. Přesto trvá ještě dobrých deset vteřin, než Přemek pochopí, že jsem tu poznámku nepronesla v nadsázce, a vybuchne: „Tý a tvoje příklady!“ V mžiku je na nohou a jeho pěst zamíří do dveří skříně před ním. Ozve se dutá rána.

Přikládám si ukazováček ke rtům, na kterých mi stále setrvává lehký úsměv, a pak ukážu směrem k obývacímu pokoji.

Bratr vyše krátký pohled ke dveřím, jako by si skutečně teprve nyní vzpomněl, že nejsme v bytě sami, a pak znovu pohlédne na mě. „Sama jsi příklad! Podívej se, jak žiješ...“

Už to přišlo. „Žiju podle toho, jak jsem se rozhodla,“ odvracím jeho pokus o útok. „Člověk má vždycky na výběr a rozhodla jsem se tak, aby to nebylo jiným na škodu.“

„Doprčic, copak já své rodině škodím? Neživím je snad? Nestarám se o ně dost?“

„Přemku, to ti přece nikdo nevytýká...“

„A co?“ Rozhodí rukama v naléhavém gestu. „Že nemůžu jednoduše zamknout dveře kanceláře a mazat, když mi skončí pracovní doba? Že se vracím domů, když kluci spí? Že jsem leckdy utahanej jako kotě a nemám náladu na nic jiného než do sebe hodit večeri a jít spát? Nebo že mi zazvoní mobil uprostřed milování se Zuzanou a že je úplně jedno, jestli ho zvednu, nebo ne, protože pak už se stejně nedokážu na nic soustředit? Nebo že toho všeho mám někdy plný zuby a chci se jen tak pobavit s kamarádem?“ Vzdychnu a potřese hlavou.

Začíná mi ho být líto a napadne mne, že jsem mu možná přece jen trochu křivdila. Víím, že to nemá jednoduché, jeho povolání je po všech stránkách náročné a na příjmu z něho je navíc jeho rodina zcela závislá, protože moje švagrová už téměř rok neúspěšně shání zaměstnání. Možná jsem celou záležitost posuzovala příliš jednostranně, z pohledu jeho ženy. Přišlo mi, že se bratr chová sobecky, nenapadlo mne, že je to z jeho strany sebeobrana.

„Já víím,“ mávne rezignovaně paží před tělem, „ty řekneš, že jsem si to sám vybral: jsem zkrátka policajt a tohle k tomu patří. Ty to máš všechno moc jednoduchý. Žiješ si život podle svýho. Nemusíš počítat každou korunu, nemusíš se prakticky na nikoho ohlížet...“

S tím psem jsem to přehnalá. Víím, že za syny by Přemek dýchal. Svou poznámkou jsem náš rozhovor dostala, kam jsem nechtěla. Zavání to hádkou a hádat se s Přemyslem – z toho mi naskakuje husí kůže. Zkusím trochu otupit jeho zbraně.

„Ale taky se musím většinou spolehnout jen sama na sebe,“ přeruším ho. „Ono to má taky své nevýhody, nemysli si.“ Sklopím hlavu a zatvářím se ukřivděně. „A to, že nemám vlastní rodinu, ze mě snad ještě nedělá cynika.“

Přemkova urostlá postava na několik příštích vteřin ztuhne. Pak přikročí ke mně, pomalu se spustí do dřepu a jeho dlaně mi spočinou na ramenou.

Zvedám zrak. Jeho obličej se stále ještě kaboní, ale v jeho očích nacházím zřetelnou výzvu k příměří. Ještě zkrátka víím, jak na něj.

„Nic takového jsem o tobě nikdy neřekl,“ ubezpečuje mě podstatně klidnějším tónem. „Ani si to nemyslím. Prostě jen nemůžeš dobře pochopit situaci v mé rodině, když na ni koukáš ze svého úhlu pohledu.“

Potřesu hlavou na znamení souhlasu. Taktika vyšla, raduji se v duchu. Kéž bych dokázala zvládat také jiné lidi tak, jak se mi to daří u mého bratra.

„I ženatý chlap potřebuje trochu volnosti,“ pokračuje Přemek. Dosedá na paty a spouští přitom ruce z mých ramen. „Jinak se cítí jako zvíře v kleci a snaží se dostat ven za každou cenu.“

„Jasně,“ říkám a snažím se, aby to neznělo moc ironicky. „A co vdaná ženská? Ta nemá právo na trochu zábavy?“ Přesvědčuji se, že ta poznámka nevyvolala v jeho tváři nic jiného než zamýšlený

výraz, a dodávám: „Jenže zatímco si chlap určitou volnost většínou dopřát může, ženská, která má na krku děti a domácnost, tu možnost zpravidla nemá. Tohle jsem se ti tady snažila vysvětlit.“

„Nenapadlo mě, že to Zuzaně tak vadí,“ přiznává po chvilce. „Kdyby mi o tom řekla...“ Bolestný úšklebek na tváři svědčí o tom, že dřepy nejsou pro jeho tělo zrovna nejvhodnějším sportovníkem. Napne nohy a předkloní se, aby bolavé svaly protáhl. „Promluví si s ní o tom,“ pronese rozhodně, když se narovná.

„To samozřejmě udělej, ale zkus to tak, aby nepoznala, že jsme o tom spolu mluvili.“ Vstávám z pelesti, čímž dávám bratrovi najevo, že z mé strany pokládám náš rozhovor za ukončený. „Nechtěla, aby to vypadalo, že si na tebe stěžovala.“

„Jo, když už tady řešíme naše rodinné problémy,“ zarazí se ještě Přemek, než otevře dveře ložnice. „Mluvil jsem s mámou. Stěžovala si, že ses jí dlouho neozvala...“

„No jo, nějak jsem to tenhle týden nezvládla,“ krčím rameny. „Volala jsem jí v pondělí, to nebyla doma, a pak už jsem na to nevzpomněla...“

Přemek ponechá moji výmluvu bez komentáře, ale pohledem mi dává najevo, že ví své. „Ráda by na své narozeniny viděla všechna tři vnoučata pohromadě. Doufá, že Klárku přivedeš.“

„Tak to asi doufá marně. Tonda ji bere na hory.“ Jeho významné mlčení mne provokuje.

„Přemku, může si za to sama, že k ní ta holka nechce. Já ji nutit nebudu.“

Smířlivě zvedá dlaně vedle svých ramen. „Je to sice hlavně tvoje věc, ale možná bychom ji měli spolu probrat. Ovšem až někdy jindy, pro dnešek toho bylo víc než dost.“

„Sláva,“ zvolá Karolína, když vycházíme z ložnice. „Nemůžete si tu rodinnou radu nechat na vhodnější dobu?“

„Moc se vám všem omlouváme,“ ujímá se Přemek úlohy našeho společného mluvčího. „Protáhlo se to trochu déle, než jsme plánovali.“

„A sakra, to zní zajímavě,“ pronese Karolína a v očích se jí pobaveně blýská. „Kdybych nevěděla, že jste sourozenci a jakej máte názor na incest, mohla bych si myslet, že jste tam dělali kdovíco.“

Nechávám její úvahy bez komentáře. „Doufám, že vám tady nebyla dlouhá chvíle...“

Ačkoliv svoji větu směřuji spíše na Jindřicha, ozve se znovu Karolína: „Ani v nejmenším. Popovídali jsme si, hezky nám tu k tomu hrajou a já jsem se chopila místo tebe role hostitelky, aby tady pánové nestrádali.“

„To jsi moc hodná, Kájo.“ Když slyším její rozvláchnou řeč a vidím, jak kolem sebe máchá rukama, dochází mi, že to není jen smích, co způsobuje lesk v jejích očích.

Nejistě zabloudím pohledem k Jindrovi. Doufám, že je dostatečně tolerantní. Nerada bych se nepřímou podílela na tom, že z plánování jejich společné budoucnosti rychle sejde. Ale ani inženýr Krátký nepůsobí nejméně dojmem.

Teprve nyní si všímám, že na konferenčním stolku stojí právě načatá láhev vína. Ta první už zřejmě vzala za své. Jak si vzpomínám, Štěpán alkoholickým nápojem příliš neholduje, nedopitá sklenička, která stojí před ním, bude nejspíš zároveň jeho první. O ostatní víno se tedy podělili Karolína s Jindřichem. Pokud jde o konzumaci alkoholu, nemají si tihle dva patrně co vyčítat.

Usedám na kraj pohovky a Štěpán, který na ní až dosud seděl sám, se okamžitě posouvá víc ke středu.

„To je dobrý,“ povídám. „Já se sem ještě vejdu.“

Odpoví mi jen tichý úsměv.

„Spíš ses měl zvednout,“ namítne Přemek, jenž zůstal stát u vstupu do pokoje. „Budeme muset jít.“

„A nechcete tu ještě zůstat s námi?“ navrhnou Karolína. „My se stejně tak za hodku zvedneme, že jo?“ Pohlédne na Jindřicha, který poslušně přikyvuje.

„Ne,“ zavrtí hlavou bratr. „Musím už domů.“ Zachytí můj pohled a sotva znatelně se usměje.

„Tak tu zůstaň aspoň ty,“ kývne Karolína na Štěpána, čímž vyvolá v jeho modrých očích učiněný zmatek.

Také mě její pozvání překvapilo. Že by v ní víno přece jen probudilo zájem o pohledného mladého muže? Přelétnu zrakem ze své kamarádky na Jindřicha, ale ten se jen spokojeně uculuje a zdá se, že vůbec nevětrí potenciální nebezpečí. Nebo si ho já jen namlouvám?

Přemysl pohodí ramenem. „No, jestli tady chceš zůstat...“

„Ne, ne,“ rozhoduje se Štěpán rezolutně. Vyprazdňuje skleničku a zvedá se z pohovky. „Půjdu s tebou.“ Podáním ruky se loučí s Karolínou a Jindřichem, čímž přiměje Přemka, aby se s nimi rozloučil stejným způsobem.

Vstávám a jdu vyprovodit oba muže ke dveřím, když tu se Štěpán prudce otočí ke mně. V každé ruce drží jednu krabičku s kompaktním diskem. „Promiň, Simono, úplně bych se zapomněl zeptat. Půjčil bych si tahle dvě, jestli můžu.“

„Samozřejmě. A tos přišel jenom kvůli dvěma deskám?“

„No, já... Možná si ještě nějaké půjčím příště, když dovolíš. Já teď na poslouchání nemám moc času, tak... no, nechci si jich brát moc, protože nevím, kdy ti je budu moct vrátit...“

„No jo, ty vlastně zejtra jedeš za tátou, vid?“ vzpomene si Přemek. „Má tátu v Českých Budějovicích a ten je teď ve špitále,“ vysvětluje mi naprosto zbytečně.

„Rakovina,“ doplní bratra Štěpán.

Zatvářím se účastně, ale úmyslně vynechám frázi o lítosti. Nezněla by upřímně. „Je mi opravdu jedno, kdy mi ta céděčka vrátíš, Štěpáne. Prostě zavolej nebo je pošli po Přemkovi.“

„Moc děkuju. Ahoj, Simono.“

„Ahoj. Čau, Přemku. A pozdravuj ode mě Zuzku a děti.“

Bratr přikývne a mávne mi na pozdrav.

Zavírám dveře a vracím se do obývacího pokoje. Cestou v duchu přemítám nad Štěpánovým poněkud chaotickým odchodem.

„Chápete, co tady ten Zoubek vlastně chtěl?“ ptám se, když dosednu zpět na pohovku. „Strašně nutně potřebuje půjčit pár céděček, a pak si vybere dvě, která sežene kdekoliv, a ještě neví, zda si je vůbec pustí.“

„Já myslím, že vím, co chtěl,“ řekne sebejistě Karolína a zakousne se do slané tyčinky.

„Tak mi to vysvětli.“

„Jak dlouho ho znáš?“ zeptá se mě kamarádka otázkou místo odpovědi.

„Vlastně skoro vůbec. Jednou jsem se s ním potkala u Přemka a pak nás oba pozval k nim na Silvestra. Ale připadal mi jako fajn mužskej. Rozhodně se nechoval jako dneska...“

„Safra, že by byl ten letošní Silvestr tak osudový?“ pronese Karolína.

„Jak to myslíš?“ zajímám se.

Přítelkyně se nakloní ke svému partnerovi a cosi mu rozjařeně špitne do ucha. „No, my jsme se s Jindrou přece dali dohromady taky až na tom silvestrovském večírku,“ připomíná mi pak.

„Jaký ‚taky‘?“ Důrazně dávám najevo své rozladění. Buď jsem vážně tak natvrdlá, nebo si ze mě kamarádka v opilosti utahuje. V každém případě se mě její chování dotýká.

Karolína přemůže smích a řekne: „Já si prostě myslím, že jestli tady ten kluk něco chtěl, rozhodně to nebyla cédéčka. Maximálně mohla fungovat jako záminka,“ komíhá si před sebou dlaní.

„Záminka k čemu?!“

„Ty seš snad úplně slepá nebo co? Holka, kolik ti je? Copak sis nevšimla, že měl oči jen pro tebe?“

Ne, toho jsem si opravdu nevšimla, opakuji si v duchu už nejméně popáté.

Karolína s Jindřichem odešli před dvěma hodinami, a já tu sedím, popírám svůj třezalkový čaj a snažím se srovnat v hlavě, co všechno mi přítelkyně před svým odchodem řekla.

„Tak ty sis myslela, že ho chci pro sebe?“ bavila se. „Ty bláhová, já jsem mu jenom chtěla trochu pomoci. Netušila jsem, že začne tak chaosit. Kdybys viděla ten jeho smutnej kukuč, když jste se s Přemkem zavřeli v ložnici a on tě ztratil z očí. Chápeš? On přišel, aby tě viděl, a nakonec tam, chudák, zůstal stát u přihrádky s blbejma cédéčkama! Furt pak šmejdil očima do předsíně, jestli už nejdete zpátky. Říkám ti, nebuď blbá a ber ho. Co bys chtěla víc? Takovej fešák a slušňák v jednom, to se ti hned tak nepoštěstí! Každá soudná ženská by po něm skočila!“

Možná, ale ne já. Ne žena s mými zkušenostmi.

Karolína si myslí, že za můj postoj k mužům může můj pokus o navázání trvalejšího vztahu, který vyústil v nevydařené manželství. Netuší, že ten nezdar nebyl příčinou, ale důsledkem. Důsledkem událostí, které změnily můj náhled na mužské pohlaví dávno před tím, než se ze mě soudná žena vůbec mohla stát.

Úterý 3. února 2004

No sláva, zajásám v duchu, když se po několika marných pokusech ozve na druhé straně telefonní linky hlas mého bratra.

„Čau. Chceš mě, nebo Štěpána?“

„Proč Štěpána?“ Co je zase tohle? Je snad Přemek obeznámený se záměry svého kamaráda?

„Protože ti volal,“ dostane se mi věcné odpovědi.

Aha, tak to bylo zřejmě to neznámé číslo, které se mi objevilo v seznamu zmeškaných hovorů, zatímco jsem byla se svým šéfem u ředitele firmy.

„Jak mám vědět, že mi volal, když neznám číslo jeho telefonu?“ neodpustím si trochu sarkasmu. „Je s tebou?“

„Ne.“

To je dobře. Kladná odpověď by mě donutila změnit účel mého telefonátu.

„Ale dojdu pro něho, jestli je třeba,“ nabídne se Přemek.

„Nikam nechod, chci mluvit s tebou.“ Odmlčím se, abych si ještě jednou zformulovala otázku, kvůli které jsem ho sháněla. „Přemku,“ oslovím ho nakonec. „Prosím tě, čím to byl v sobotu nápad jít ke mně pro ta cédéčka?“

„Čím by byl? Přece Štěpánův. On je chtěl.“

Pohlédnu z okna. Do prosklených tabulek protějšších domů se opírá slunce. Je nádherné, téměř předjarní počasí. Během deseti dnů vyšplhala rtuť venkovního teploměru o více jak dvacet stupňů výše. V letošní zimě je, zdá se, možné všechno.

Zavadím pohledem o pracovní stůl svého kolegy a mimovolně se mi rty sevrou do škodolibého úsměvu. Je mi líto, že společně s ním si to zklamání z tajícího sněhu užije také jeho rodina a nejspíš i má dcera, ale za to, že jsem v pátek večer dvě hodiny přepočítávala jeho tabulky, mu to oteplení vážně přejí.

„Proč mi dávaš tak divný otázky?“ diví se bratr.

„Protože... jestli... totiž...“ Dokážu se s bratrem bavit v podstatě o všem, jen některá témata mi dávají trochu víc zabrat.

„Máš na to koktání výhodnější paušál?“

Zhluboka se nadechnu a zkusím to znovu: „Karolína s Jin-

dřichem totiž z jeho chování usoudili, že přišel hlavně kvůli mně. Aby mě mohl vidět. Myslíš, že je to možné?“

Přemek významně hvízdne. Chvilku nic neříká, ale mám pocit, jako bych úplně slyšela, jak si utřídjuje v hlavě myšlenky.

„Tak Štěpán že by měl zájem o mou sestřičku? To by mne teda nenapadlo! Ale když to teď říkáš... Vyskytly se, pravda, určitý signály, kterým jsem ovšem lehkomyšlně nevěnoval náležitou pozornost...“

„Co mám dělat?“ přeruším jeho rozverné tlachání.

„Jak co? Opovaž se mu dát košem!“ varuje mne kategoricky. „Až se ti zase ozve, koukejte si domluvit rande.“

Už se mi v hlavě houfuje nejméně dvacet důvodů, proč bych ho neměla poslechnout. Štěpánův pohledný obličej a vytríbené chování na mě sice zapůsobily, rozhodně však ne natolik, abych se zpronevěřila svým zásadám.

„To by byl teda gól, kdyby se ze Zoubka stal můj švagr,“ slyším ještě Přemkův smích, než telefon zmlkne.

Neteš se předčasně, bratříčku, vzkazuji mu v duchu. To se sotva stane. Ale pak mne náhle napadne myšlenka, díky níž všechny připravené výmluvy valem zavrhuji.

Proč bych si vlastně občas nemohla vyjít s inteligentním a sympatickým mužem na večeri nebo za kulturou? Alespoň si nebudu muset vymýšlet, až se mi zase bude vnucovat inženýr Slonek. A hlavně – pokud bude Štěpán trávit svůj volný čas se mnou, nezbude mu ho už tolik pro Přemka, který se pak bude moci více věnovat Zuzaně a dětem.

Bratrovo rodinné štěstí mi za ten malý ústupek stojí.

Sotva odložím svůj mobil, rozezvučí se bílý telefonní aparát na mém stole. Na displeji vidím, že mi volá asistentka ředitele.

„Pan ředitel vás žádá, abyste za ním přišla,“ ozve se ve sluchátku strohý hlas. „Hned, pokud je to možné.“

„Chce se mnou mluvit kvůli tomu školení?“

„Nedal mi žádné další instrukce.“

Telefon oněměl.

Vezmu si desky s připravenými podklady a zamknu za sebou kancelář.

Asistentka ředitele Marta Kudláčková nepůsobí na první dojem právě reprezentativním dojmem. Je jí kolem pětačtyřiceti, tmavé vlasy má prokvetlé stříbrnými nitkami a stažené do uzlu v týle. Ale díky svým schopnostem a zkušenostem je pro svého nadřízeného nesmírně cenná. Je mu také plně oddaná, zatímco k ostatním lidem ve firmě se chová rezervovaně.

Věkem i vzezřením mi připomíná moji středoškolskou profesorku ruštiny. Umí se na mě stejně přísně podívat zpoza dokonale vyčištěných skel svých brýlí se zlatými obroučkami, které její pohled ještě podtrhují. V tom pravděpodobně tkví podvědomý respekt, který před touhle ženou cítím.

„Moment,“ zarazí mne zdviženou dlaní, když vstoupím do dveří sekretariátu. Vstane od počítače a zaklepe na dveře po své pravé ruce. „Je tu inženýrka Černá,“ oznámí, když vstrčí hlavu do pootevřených dveří.

„Ať jde dál,“ zaslechnu ředitelův hlas. „A nedávejte mi sem teď žádné hovory, Marto.“

Inženýr Dvořák, můj nejvyšší nadřízený, se v dokonale padnoucím obleku pohodlně rozvaluje v koženém křesle v čele jednacího stolu.

„Jsem rád, že jste přišla tak brzy, paní inženýrko. Posadte se.“ S přívětivým úsměvem pokyne směrem k židli, která mu stojí nejbližší.

Oproti naší kanceláři a vlastně oproti většině místností, které naše firma v této budově obývá, je ředitelna obrovská a prosvětlená.

Přejdu vzdálenost, která mne dělí od nabídnutého místa, a když usedám, oplatím řediteli jeho úsměv.

„Nezdržím vás dlouho,“ slibuje. „Vím, že máte hodně práce.“

Chovám k němu přirozenou úctu, jak si jako nejvyšší autorita firmy zaslouží, ale nejednám s ním s přehnaným respektem. Není to třeba.

Za tu dobu, co jsem tady na ústředí zaměstnaná, je tento pohledný a příjemně vystupující čtyřicátník na ředitelském postu již třetí osobou a já chci doufat, že zvěsti o tom, že i on upadá v nelibosti u majitelů firmy, nejsou založené na pravdě. Moc by mi tu chyběl.

Na rozdíl od svých předchůdců totiž používá při jednání s pod-

řízenými lidský přístup. Uznává jejich názory a náměty, je přístupný k diskuzím, a pokud v předložených podkladech něčemu nerozumí, nikdy není pod jeho úroveň vyjasnit si podrobnosti i s řadovým zaměstnancem.

„Jde vám o ty podklady na školení, pane řediteli?“ Pokládám desky na stůl a posouvám je k němu.

Přítáhne si svazek před sebe, ale dovnitř nenahlédne. „Podívám se pak na to, když už je máte hotové. Ale proto tady nejste.“ Znovu se opře zády v křesle. Zvedne paže nad hlavu, složí si je v týle, ale hned je zase rozpojí. „Nebude vám vadit, když si sundám sako?“

Kroutím hlavou a přeji si, aby mě už přestal napínat.

Přehodí svrchní část svého oděvu přes opěradlo křesla a naváže: „Asi pro vás není tajemstvím, že od nás odchází inženýr Kábrt?“ Čeká, až mu jeho domněnku potvrdím, a pak pokračuje. „Nejsem zrovna nadšený tím, že své cenné schopnosti bude uplatňovat někde jinde, ale je to jeho věc. Moje věc je najít za něho náhradu...“

Takže se teď dozvím jméno svého nového vedoucího? Fajn, konečně na našem oddělení přestanou ty několikátýdenní dohady o tom, odkud ho k nám dosadí. Ale proč si nás nezavolal všechny najednou?

„...a proto jsem si pozval vás,“ dokončuje větu a já mám pocit, že mi unikla pointa. „Chci, abyste to místo vzala vy,“ objasní mi ji vzápětí.

Poklesnu na židli a zírám na něho. „Já?“

Narovná se a položí si předloktí na desku stolu. „Kdo jiný než vy?“ odpoví samozřejmě. „Jste u firmy deset let, podstatně déle než já. Máte k tomu vzdělání, přehled i zkušenosti.“

„Já... totiž... Vůbec by mě nenapadlo...“

Se zjevným zadostiučiněním si vychutnává mé překvapení. „Samozřejmě vám to nenařizuji. Dám vám čas na rozmyšlenou. Řekněme dva dny?“

Přikyvuji, aniž si dostatečně uvědomuji, co mi vlastně říká.

„Tak fajn. To je všechno, co jsem vám chtěl. Takže ve čtvrtek...“

Pomalou vstávám a mířím ke dveřím. „Na shledanou,“ vypravím ze sebe.

„Jo, a ve vlastním zájmu o tom raději s nikým z oddělení nemluvte.“

Vystupuji z výtahu tak rychle, abych stačila rozsvítit chodbová světla dřív, než prostor před byty přestane osvětlovat svítidlo z kabiny. Vytahuji z kabelky svazek klíčů, ale jejich cinkání není oproti běžným zvyklostem jediný zvuk, který v pátečním večeru narušuje klid čtvrtého podlaží.

Překvapeně otočím hlavu ke dveřím vpravo od mého bytu, přes které zaznívá hláhol a hudba. Sousedé už jsou v důchodu a takové hlučné veselí u nich nebývá zvykem. Naopak, pan Malík patří k lidem, které soukromé oslavy, jejichž intenzita přesáhne prostor příslušného bytu, vždycky dokážou řádně rozčítit. A navíc jsem si myslela, že tráví letošní zimu na chalupě a byt je prázdný.

„Nechtěla bys to ztlumit?“ ozve se přímo za dveřmi mladší mužský hlas, který mi není ani trochu povědomý. Odněkud z bytu mu v odpověď zaznívá vysoký ženský smích.

Možná se už vrátila dcera Malíkových ze studijního pobytu v Anglii a svůj návrat oslavuje se svými kamarády.

Než otevřu dveře svého bytu, nahrávka se přece jen znatelně ztiší.

Když věším klíče na věšák v předsíni, zavádím pohledem o svůj odraz v nástěnném zrcadle. Narovná ramena a spokojeně se na sebe zadívám. Ze společenského hlediska jsem úspěšná žena a můj vzhled tomu odpovídá. Mám na to prostředky i čas. Pleť i hnědé vlasy se mi zdravě lesknou a svědčí o tom, že jim dopřávám pravidelnou péči zkušených odborníků. Právě tak, jako je mé pevné a štíhlé tělo důkazem toho, že se dvakrát týdně nepotím v posilovně nadarmo.

Napadne mne, proč vlastně, když stejně nemám potřebu se někomu líbit.

Jdu pozdě, uvědomuji si. To, že teď chvatně sbíhám schody do sklepení domu a riskuji zlomení nohy, už mě nemůže zachránit.

Vždy se snažím dodržovat domluvené termíny schůzek, a když jdeme někam s Karolínou, obvykle jsem to já, kdo netrpělivě přešlapuje na dohodnutém místě. Tím spíš mne tohle zpoždění mrzí. Chybí mi skoro čtvrthodinka – na první rande docela dost.

Vcházím do sálu hospůdky.

Překvapí mne rozlehlý prostor a také to, že jsou téměř všechny stoly obsazeny.

Štěpán na mě mává z boxu nalevo ode dveří. V jeho obličejí se zračí znatelné ulehčení. Nejspíš už se obával, že nedorazím.

Vstává, aby mi pomohl z kabátu, a věší ho na háček v rohu boxu.

Nasadím provinilý výraz. „Ahoj, strašně se omlouvám. Špatně jsem to odhadla.“

„To nic, hlavně že už jsi tady.“ Byl by mi v té chvíli nejspíš odpustil i vraždu. „Vypadáš moc hezky,“ řekne pak.

„Díky,“ usměje se rozpačitě a usedám proti němu. Zajímalo by mne, kdo z nás dvou je v té chvíli nervóznější.

Jemu to taky sluší. Má na sobě rifle a k nim bílou košili s tenkými tmavými proužky. Lehké přitímí ještě násobí kontrast mezi jeho tmavými vlasy a jasnou modří očí, které na mě hledí trochu nejistě, zato však nepřetržitě.

Vůbec mne nenapadá, o čem bych měla začít mluvit, a tak si jen mnu dlaní pravé ruky levé předloktí a s nehraným zájmem se dívám po sále.

Hučí to tu jako v úlu, hosté se baví a jedí se značným zaujetím. Mezi stoly pobíhají dvě servírky. Přestože obě vypadají křehce, jedna nese obrovské püllitry po pěti v každé ruce a druhá má plnou náruč velikých talířů s lákavě vyhlížejícími obsahy. Už při tom pohledu dostávám hlad.

Opatrně nasměřuji oči zpět ke Štěpánově rozzářenému obličejí. „Moc se mi tu líbí. Hlavně to tu vůbec není načichlé kouřem jako v jiných hospodách.“

Souhlasně přikývne. „Proto sem taky rád chodím. Mají tu totiž výbornou klimatizaci. Ty věci, co máš teď na sobě, by sis klidně mohla zítra ráno znovu obléknout, a nikdo by nepoznal, kde jsi byla, i kdybys tu proseděla celý večer.“

Blondatá servírka míří k nám a v chůzi zvedne z desky jednoho stolu dva jídelní lístky.

„Dobrý večer, budete jíst?“ Ještě dříve, než vůbec stačíme přisvědčit, pokládá před každého z nás složku s nabídkou jídel. „A co bude k pití?“ Napadne mne, kolikrát asi už dnes večer tu větu použila. Podle výrazu její tváře nejspíš už vícekrát, než jí je po chuti.

„Dáme si víno?“ ptá se mne Štěpán. „Nebo chceš raději pivo? Točí ho tu fakt dobré.“

Ani jeho slova uznání, ani přívětivý úsměv, který k ní vyslal, neměly na slečnino poněkud rozmrzelé vzezření pražádný vliv.

Říkám si o kolu bez cukru. „Jsem tu autem,“ vysvětluji Štěpánovi.

Ten si objedná pivo, a když servírka odejde, nevěřícně se zeptá: „Ty jsi tu vážně autem?“

Zcela samozřejmě přikyvuji a nedočkavě otevírám jídelní lístek. Okamžitě mne zaujme skladba nabízených jídel i jejich nevšední názvy. Budu asi dlouho vybírat.

Štěpán obsah jídelníčku nejspíš dobře zná, protože do něho ani nepohlédne. Jen mne pozoruje a hraje si přitom s pivním táckem.

„Proč jezdíš autem, když jdeš do hospody?“

„Já jezdím všude autem,“ odpovídám zcela samozřejmě. „Je mi to milejší, než se kodrcat v metru nebo v tramvaji. Jen mám někdy problém se zaparkováním. Jako zrovna teď. Byla bych tu dřív, kdybych nemusela objíždět celý blok a hledat volné místo.“

„Na Smíchově je problém se zaparkováním skoro vždycky. No, alespoň nějaká daň za pohodlíčko.“

„Ty jsi na řidiče nějak vysazený...“

„Vůbec nemám nic proti řidičům jako takovým. Sám mám auto a dalším jezdím v práci. Jen mi zkrátka vadí, jak je Praha zbytečně nacpaná auty k prasknutí, protože se spousta lidí bez auta ani nepohne. Na vesnici, když se omezují spoje jeden za druhým, tam je to něco jiného. Ale v Praze?. Kdyby chtěl Bůh, aby lidi měli kolečka, tak by nám je dal...“

Během roznášky objednaných nápojů se u našeho boxu znovu zastaví ta zachmuřená servírka. Beze slova, zato velmi energicky přede mě postaví sklenici koly a vzápětí se stejnou razancí dopadne před Štěpána půllitr piva. Tak tak se stačí odtáhnout od stolu, aby na něho zlatavý mok nevyšpláchl.

„Ta má teda náladu,“ zkonstatuji, když se slečna dostane z doslechu.

„Nezlob se, ale ty teď vypadáš dost podobně.“

„Já?!“ Vytřeštím na něho oči.

Nakloní se přes stůl blíže ke mně a nasazuje smířlivý tón. „Já vím, vztáhla sis na sebe, co jsem říkal o autech. Omlouvám se, jestli se tě to dotklo.“

Netušila jsem, že svou náladu dávám tak ostentativně najevo. Pohodím rameny. „Nic jsem si nemusela na sebe vztahovat. Vždyť jsi o mně mluvil, taky mezi ty časté řidiče patřím...“

Jeho oči mne naléhavě žádají o prominutí. „Mluvil jsem všeobecně, nijak jsem se do tebe nechtěl navázat,“ vysvětluje. „Jenom jsem ti pověděl, co mi vadí. Kdybych věděl, jak snadno se urazíš, byl bych o tom vůbec nezačínal. Nechci kazit tenhle večer kvůli prkotině.“

Slečna Zakaboněná se opět vrací k našemu stolu, aby si zapsala naši objednávku. Nevědomky mi tak poskytuje dostatek času zamyslet se nad sebou. V poslední době opravdu nějak špatně snáším kritiku druhých; neměla bych se pohoršovat nad každou malicherností.

Trochu symbolicky volím ze seznamu jídel špíz z krůtího masa s názvem Amorův šíp. Ten opravdový by se mi nyní skutečně hodil, pokud nemám zradit Štěpánovy naděje.

Ještě dlouho poté, co servírka odejde, mne můj společník mlčky pozoruje a viditelně si oddechne, když se mu konečně podaří vyloudit na mých rtech úsměv.

„Někdy tě budu muset vzít s sebou na nějaký výlet, abys pochopila, co jsem ti chtěl předtím říct.“

„Náhodou, já taky jezdím do přírody. Mám na Příbramsku takový malý sroubek.“

„Já vím, Přemek mi ukazoval fotky, když tam vloni byli s klukama na prázdninách.“

Přikývnu. „Já tam hlavně vyvážím Klárku, aby se dostala na čerstvý vzduch. A vidíš,“ klepnu triumfálně prsty do stolu, „tam zrovna auto hodně potřebuju. Chatička je celá utopená mezi borovicemi, do nejbližší vesnice jsou to tři kilometry.“

„Už se k tomu nevracej,“ žádá mne smířlivě. Upije doušek piva ze sklenice a setře si pěnu ze rtů. „A nebojíš se jezdit na takovou samotu? Auto a chata obydlená jen ženskou a děckem se můžou stát pro leckterýho pobudu pořádným lákadlem.“

Podložím si bradu rukama a upřeně se na něho zadívám. „Ale, pane nadporučíku,“ oslovím ho s patřičnou nadsázkou. „Že byste byl taky stížen profesionální deformací? Takle varování slychám od brášky každou chvíli.“

Svraští obočí a zaměří svůj zrak na sklenici s pivem. „Takových varování není nikdy dost. Když jeden bezprostředně vidí a slyší, co se po republice děje, a občas to zakouší i přímo, o to víc se pak bojí o lidi, na kterých mu záleží.“ Když spatřím ten starostlivý pohled, který ke mně pomalu zvedne, dochází mi, že rozhodně nemluvil jen za mého bratra. „Jen je smutné, že si dotyční jeho slova málokdy vezmou k srdci včas.“

„Prosím?“ Vzhlednu ke Štěpánovi, abych zjistila, co mi právě říkal.

Celou dobu, co jsem si labužnický vychutnávala výbornou večeři, jsem se v duchu zabývala návrhem, který mi včera dal náš ředitel, a tím, zda mé rozhodnutí tu nabídku přijmout, je správné.

„Ptám se, jestli si ještě něco dáš,“ zopakuje Štěpán. „Nějaký dezert nebo zmrzlinu?“

„Ani náhodou,“ mávám vztyčenými dlaněmi nad talířem, na kterém zůstala jen dlouhá kovová jehla. „Už se do mě nic nevejde. Ale bylo to strašně dobré.“ Musím se teď věnovat svému společníkovi, ředitelem se můžu zabývat až potom.

„To rád slyším,“ usmívá se spokojeně. „Takže mám zaplatit?“

Souhlasně přikyvuji a on vzápětí oznamuje svůj úmysl servírce, která přišla odklidit talíře.

„A pak?“

„Co – ,pak‘?“ ptám se s poněkud staženým hrdlem. Samotné je mi ale proti srsti přijmout pozvání na večeři, dorazit pozdě, urazit se, a nakonec za sebe nechat zaplatit a mazat domů.

„Co budeme dělat, až zaplatím?“ Mrkne na hodinky. „Je pár minut po osmé, mohli bychom se ještě projít, aby nám po té večeři v žaludku trochu slehlo.“

V duchu se kárám. Štěpán přece není z těch, kdo by mne hned při první schůzce zvali do postele. „Jenže já tu mám za rohem auto,“ připomínám mu.

„A to je důvod, nebo výmluva?“

Pokládám paže na desku stolu a nakláním se blíž k němu. „Je v tom takový rozdíl?“

Chvilku pohledem zblízka zkoumá můj obličej a jeho oči jsou teď zase zcela vážné. „Pro mě značný.“

Vycházíme do tmy prosvětlené žlutým světlem pouličního osvětlení a světly výkladních skříní.

„Kde parkuješ?“

„Tady kousek,“ naznačuji ve vzduchu směr a dva zalomené rohy.

„Aha,“ směje se. „A nechceš se přece jen projít po nábřeží a teprve pak jít k autu?“

„Na procházení to ještě moc není,“ namítám a choulím se do flaušového kabátu.

„Nechci tě nutit,“ dušuje se rychle a přikládá si dlaň na hrudník, „ale pokud to auto opravdu nebyla výmluva, moc bych chtěl s tebou ještě chvíli pobejt.“

Dívám se, jak stojí proti mně mírně nakloněn dopředu s napjatým očekáváním v očích. „Tak dobře,“ svolím nakonec k jeho velké radosti.

Vydáváme se přes ztichlé náměstíčko směrem k řece. Jdeme mlčky, jen klapot podpatků mých bot se odráží od zdí okolních činžáků a prozrazuje na celou ulici naši přítomnost.

Když vcházíme na most, otevírá se nám pohled na protější nábřeží, na krásné secesní budovy a ozářené průčelí klášterního kostela Na Slovanech s charakteristickými hroty střechy, které mi svým tvarem vždycky připomínají pomník dobyvatelům kosmu, jež si pamatuji ze stránek učebnic ruského jazyka. Nalevo od kostela svítí ciferník hodin na domě na rohu Palackého náměstí a Gorazdovy ulice. Protože patro pod ním je stejně temné jako okolí domu, vyvolává to dojem, jako by hodiny visely ve vzduchoprázdnu. Vpravo od nás se na skále tyčí vyšehradský chrám. Věže kostela sv. Petra a Pavla září do noci jako svíčky na dortu a dva světelné pruhy, které je těsně míjejí, míří vzhůru k hvězdné obloze, jako by nesly nějaké poselství do vesmíru.

„Jak tak koukám na ty památky, uvědomuju si, že jsem už hříšně dlouho žádnou nenavštívila,“ přiznávám sebekriticky. „Budu

muset někdy vyrazit i s Klárou na nějaký hrad, aby si trochu prohloubila vlastivědné znalosti.“

„Rád vás vezmu na nějaký ten výlet s sebou,“ nabídne se okamžitě Štěpán. „Ale bez auta,“ zdůrazňuje se vztyčeným ukazováčkem. „Výlet má hned jinou atmosféru, když jdeš po svých. Třeba takový Karlštejn...“

„Počkej,“ zarazím ho. „Nedělej ze mě úplného barbara. Na Karlštejně jsem byla několikrát.“

„Na školních výletech autobusem, co? Anebo jsi dojela autem na parkoviště, vydrápala ses do kopečka a po prohlídce zase hurá autem domů, ne?“

Má pravdu, ale to není jediný důvod, proč proti jeho slovům neprotestuji.

„To není ono! Je to taková nádhera, když jdeš krajinou, kolem tebe samé lesy a kopce a najednou za jedním z těch kopců něco vykukuje. Chvilku trvá, než ti dojde, že je to střecha hlavní karlštejnské věže, protože ten hrad znáš odspodu, jak se tyčí na skále, a nenapadne tě, že bys na něj někdy mohla koukat také svrchu.“

Zastaví se a otočí se na mě. Úžasně ožil. Už dlouho jsem neviděla v něčích očích tak obrovské zapálení pro nějakou věc. Stojím na krok od něho a naslouchám mu.

„Jdeš dál, hrad ti brzy zmizí z očí za terénní nerovností, ale po nějakém tom kilometru se ti zase ukáže. Tentokrát už spatříš trochu víc, i kus hradeb s nějakou tou věží, ale zas jen na chvilku, než zajdeš mezi stromy...“

Upře zrak kamsi do prázdna a máchá rukama nad mostním zábradlím, jako když malíř představuje své plátno. Jeho vyprávění je stejně barvité, jako by jím skutečně byl. Mám pocit, jako bych ve tmě nad Vltavou skutečně viděla tu hradní věž.

„Pak jdeš dobrou půlhodinu z kopce a kolem sebe nevidíš skoro nic jiného než kmeny, větve a křoví. Už začneš potkávat turisty, projdeš kolem prvních domků a restaurací a najednou se stromy nad tebou rozestoupí – a hrad se tyčí nad tebou. Jako by ho tam právě teď posadila nějaká obrovská neviditelná ruka. A je obrovský, majestátný, jako by vrostl do skály...“ Pomalu ke mně znovu obrátí hlavu. „V autě o tohle všechno přijdeš.“ Zarazí se, nejistě mi hledí zblízka do očí. „Myslíš si, že jsem pěkně trhlej, co?“

„Ne,“ ubezpečuji ho. „Myslím na to, že s tebou na nějaký výlet budu muset vyrazit, Štěpáne.“

Jeho úsměv je bezprostřední a upřímný. „Vážně?“ Když se ke mně natočí čelem, dělí nás od sebe jen vrstvy našeho oblečení. „Tak to budu opravdu moc rád,“ pronese tiše.

Dřív než si stačím všimnout, pohladí mne jeho dlaň po tváři. Jeho planoucí oči mám těsně před svým obličejem. Vidím, jak se mu v nich odráží žlutavé světlo okolních lamp. „Tam ve sklípku jsem se už chvíli bál, že nedorazíš. Jsem moc rád, že jsi mě nezklamala.“ Než tomu stačím jakkoliv zabránit, položí mi ruce na ramena, nakloní se a lehce se dotkne svými rty mých. „Bylo mi... je mi s tebou strašně hezky,“ řekne procitěně, když zvedne hlavu. „A vím, že bude vždycky.“

„Není na to trochu brzy?“

„Myslíš tu nevinnou pusu?“

„Taky, ale hlavně to tvé přesvědčení. Aby ses ve mně ještě nespletl, přece jen jsme se viděli jen párkrát. A tohle je naše první oficiální rande.“

Zmátla jsem ho. „Doufám, že mi nechceš říct, že bylo zároveň poslední...“

„Ne,“ vrtím rychle hlavou. „Nic takového říct nechci.“

Ale také mu nechci nic slibovat. Nemůžu.

5

Sobota 7. února 2004

Výtah hlučně zastavuje ve třetím patře a skřípot jeho dveří se nese snad celým domem. Má své roky. Vozila jsem se s ním už jako malá holka a bude nejspíš ještě o nějaké to desetiletí starší.

Udělám dva kroky, které mne dělí ode dveří bytu naproti výtahové šachtě, a než stisknu zvonek, ještě jednou se ubezpečuji, že kytičky žlutých růží, kterou držím v ruce, je v pořádku.

Chvilku to trvá, než se dveře otevřou.

„Ahoj, mami,“ pozdravím a snažím se naladit co nejpřívětivější úsměv.

Odpoví mi sotva slyšitelně, a když překračuji práh bytu, zeptá se: „Očistila sis pořádně boty?“

Nic se neděje, uklidňuji se v duchu a nahlas řeknu: „Samozřejmě. Ale venku je stejně sucho.“

Podávám matce květiny. „Všechno nejlepší,“ dodám prostě a letmo se rty dotknu suché pleti její tváře.

„Děkuju.“ Přebírá kytici levou rukou, v pravé drží zapálenou cigaretu. Žluté růže jsou její oblíbenou květinou, ale ani při pohledu na ně se na jejích rtech neobjeví víc než slabý náznak úsměvu. Nezasvěcený člověk by si mohl myslet, že přicházím nevhod.

Na tuhle návštěvu jsem se psychicky připravovala celé dny a usmyslela jsem si, že se dnes matkou nenechám vyvést z klidu. Teď si to předsevzetí v duchu opakuji.

„Jdeš zase sama?“ otáže se.

Díky bratrovi jsem s touto otázkou počítala. „Přemek s rodinou dorazí za chvíli,“ zkouším se vyhnout správné odpovědi. „Říkal, že se jim to hodí až ve dvě.“

Odkládám si kabát na věšák vedle dveří a vcházím do obývacího pokoje.

„Přemka jsem nemyslela,“ zazní mi za zády.

Já vím.

„Uvařím ti zatím kafe, než přijdou,“ říká matka a je to oznámení, ne dotaz. „Bude to hned, voda je horká, zrovna jsem si taky dělala.“ Mizí v kuchyni.

Usedám na své obvyklé místo při kratší hraně stolu. Z kuchyně ke mně zaznívá povědomé cinkání a cvakání a já se nostalgicky rozhlížím po místnosti.

Tenhle pokoj jsem vždycky měla z celého bytu nejraději. Hlavně kvůli světlu, které sem proniká dvěma vysokými okny. Pokoj, ve kterém jsme s bratrem vyrůstali a který dnes slouží matce jako ložnice, totiž směřuje do dvora a při čtení knih nebo psaní úkolů jsme si v něm po většinu dne museli vypomáhat lampičkami.

Už dobrých dvacet let se tu s ničím nehýbalo. Na stěně mezi okny stále visí ve zlaceném rámu zátiší s ovocem, pod ním stojí malý stolek. Původní je pohovka v rohu místnosti, skříň i masivní stůl, který matka rozložila a – navzdory svému úvodnímu dotazu – připravila pro šest stolovníků. S Klárčinou návštěvou tedy matka nepočítala, přesto si neodpustila pichlavou poznámku.

Obměněny byly jen závěsy na oknech a televizor, který jsme s bratrem matce koupili, protože na ten starý se už nedalo koukat.

Matka se vrací, aby na stolek pod obrazem postavila vázu s růžemi. „Jsou nádherné,“ dočkám se konečně uznání. Hned se zase vytratí do kuchyně, a když se znovu vynoří ve dveřích, nese v ruce podnos se dvěma šálky horké kávy a talířem s kousky tvarohového koláče. Jeden šálek pokládá přede mne, druhý staví před židli po mé levé ruce, na kterou vzápětí usedá.

„Ber si,“ pokyne rukou k moučníku. „Mám ještě dort, ale počkáme, až přijdou kluci.“

Polykám připomínku, že mezi gratulanty nepochybně bude i její snacha a že tím věčným opomíjením si vztah s ní nezlepší. Místo toho vyndám z kabelky balíček, pokrytý modrým papírem a ovázaný zlatou stužkou.

„Tady máš ode mě ještě jeden dárek,“ položím balíček před ni.

Zvedám z desky stolu talířek a vybírám si malý kousek koláče. Kdybych si nevzala žádný, urazila by se, že pohrdám jejím výtvo-rem.

Matka mezitím vybaluje z papíru krabičku s parfémem. Přivoní k flakonku, a když znovu rozevře přivřená víčka, zdá se mi, že její unaveně vyhlížející oči alespoň trochu pookřály.

„Děkuju,“ usměje se na mne. „Ale nemusela sis dělat takovou škodu.“

„Hlavně že jsem se ti trefila do vkusu,“ zahuhlám s ústy plnými drobenkového těsta.

Pamatuji doby, kdy o svůj vzhled pečovala přímo úzkostlivě. Oblékala se podle módy, nikdy nevyšla z bytu nenalíčená nebo s neupravenými vlasy.

Několik posledních let je tomu naopak. Ztratila motivaci. A když ji nyní takhle zblízka pozoruji, zjišťuji, jak staře na svůj věk vypadá. Kolem očí a kolem úst se jí stále výrazněji prořezávají vrásky, její neošetřovaná pleť má žlutavý nádech a od našeho posledního setkání jí ubyl minimálně jeden zub. Prošedivělé vlasy si zřejmě sama nabarvila na tmavě hnědý odstín. Vypadá to, že barvu špatně rozetřela, neboť na několika místech mají vlasy při denním světle rezavý nádech.

„Mami, proč o sebe trochu nedbáš?“ Nevydržím to neříci. „Jak to vypadá? Proč si nezajdeš k holiči nebo nenecháš spravit zuby?“

„Víš, kolik by to stálo? Myslíš, že mám na rozhazování?“

„Péče o zdraví není rozhazování peněz. Přece víš, že bych ti zubaře zaplatila. To není žádný problém.“

„Á, moje úspěšná dceruška ukazuje své možnosti! Nestojím o tvoje prachy! Když máš takovou starost, co si o mně lidi myslí, tak si uvědom, jakou mi sama děláš ostudu.“

„Já?!“ No jistě, ať to zkusím sebevíc po dobrém, vždycky to otočí proti mně! „Ostudu? No to snad ne!“

„Mám jedinou vnučku, a ani se o ní nemůžu s lidma bavit, protože sotva vím, jak vypadá...“

„To je ale tvoje chyba, že k tobě Klára nechce. Vedeš s ní takové řeči, že z toho je pak čtrnáct dní mimo.“

„Říkám jí jenom pravdu,“ konstatuje a třesoucíma se rukama vyklepává z krabičky další cigaretu.

„Mami, je jí třináct, ještě nemůže všechno docela pochopit... A nekuř tolik,“ napomínám ji absolutně zbytečně.

Zapálí si a řekne: „Ono se opravdu špatně chápe, že ji vlastní máma odkopla.“

„Mami!“

První slova, která mi vytanula na jazyku, byla příliš peprná, než abych je vpálila do tváře vlastní matce, byť je náš vztah, jaký je. Prožívá patrně zase jedno ze svých období plných splínu, omlouvám ji. Má vztek na sebe a na lidi, kteří jí ublížili, ale jim se pomstít nemůže, a tak se zaměřuje na mě a úmyslně volí taková slova, která mě nejvíce zasáhnou.

Zhluboka se nadechuji. „Už mockrát jsem ti vysvětlovala, že jsem tenkrát nemohla jednat jinak. Nechala jsi to na mně, tak vezmi mé rozhodnutí konečně na vědomí. Bylo hodně těžké, ale dodnes jsem přesvědčená, že pro Kláru to nejlepší.“

„Pro dítě je vždycky nejlepší, když může být se svou mámou.“

„Tím si nejsem tak jistá...“ Podle toho, jak jí nabobtnaly tváře, správně pochopila, že narážím na náš vzájemný vztah. „A navíc Klára mámu má. Marcela je pro ni lepší matka, než bych já dokázala být. A Tonda... Tonda si, myslím, taky pomohl. Můj vztah s ním byl jeden velký omyl. Vůbec jsme se neměli brát.“

„To jsem ti přece tenkrát říkala.“

„Ano. A taky ať jdu na potrat. To byly jediné rady, které jsi mi dala místo pomoci,“ vyčítám jí tiše.

„Pomoc! Každý by chtěl ode mě pomoc! A kdo pomohl mně?! Kdo? Když táta odtáh za tou svou děvkou a nechal nás na pospas osudu... Na následky jsi měla myslet, než jsi vlezla Černýmu do postele!“

„Dáváš mi kázání, jako bys byla světice! Přemek se přece taky narodil pět měsíců po vaší svatbě s tátou! Já jsem své manželství akorát vyřešila dřív a důstojněji než ty!“

Její obličej zbrunátněl. „Jak to se mnou mluvíš?!“

„Chci jen, abys věděla, že ty jsi byla ten hlavní důvod, proč jsem jednala právě tak. Měla jsem před sebou zářný příklad toho, jak nechci dopadnout!“

„Ty nevděčná mrcho! Celý roky jsem na vás byla sama! Obětovala jsem vám, co se dalo, všechnen svůj čas...“

„Jistě, všechnen, který ti dovolili tvoji amanti. Docela jsme si s Přemkem vystačili sami.“

Vztek v její tváři pozvolna střídá lítost. „Jsi nespravedlivá! Přece jsem potřebovala mít někoho, kdo by mi pomohl nás uživit. Potřebovala jsem i psychickou podporu. Sama bych to nezvládala.“

„A kde máš dneska ty své podpory? Všichni se na tebe nakonec vykašlali. Jsi sama, a jedinou společnost ti tu dělají cigarety a láhev chlastu.“

„Až na ten chlast a cigára jsme na tom podobně.“

„Ne, to rozhodně nejsme,“ ubezpečuji ji důrazně. „Ty jsi nikdy nemohla bez chlapa bejt, jsi sama, protože tě žádný nechce. Užívá tě to a jsi zlá i na lidi, kteří s tebou chtějí vycházet v dobrém. Tím nemyslím ani tak sebe jako Zuzanu. Žárlíš na to, že ji má Přemek radši než tebe, a podle toho s ní jednáš. Já se bez chlapa docela dobře obejdu. A nejsem sama, protože mě nechťej, ale proto, že nechci já je.“

„Hlavně, že ti to vyhovuje,“ utrousí jízlivě. Je už unavená pokračovat v diskuzi v tomhle tempu a duchu.

„Budeš se asi divit, ale opravdu mi vyhovuje, že si můžu organizovat život podle svýho. Nikdo mne neomezuje, nikdo mi do ničeho nemluví...“

„A o nikoho se nemusíš starat...“

Zaváhám. Svým způsobem má pravdu. Člověk má vždycky jednodušší život, když nese odpovědnost jen sám za sebe a nemusí

se ohlížet na druhého. Právě tak, jako je pohodlnější kupovat si dítě svými výdobytky, než je vychovávat.

„Narážíš zase na Klárku?“ ptám se. „Myslíš, že jsem ji nechtěla u sebe, abych se zbavila starostí? Ujišťuju tě jako už dvacetkrát předtím, že to bylo to nejlepší řešení. Tonda měl dobré zaměstnání, zatímco já jsem dokončovala školu. Navíc měl perfektní zázemí ve svých rodičích. Na rozdíl ode mě,“ neodpustím si další popíchnutí. „Kdyby Klára zůstala se mnou, možná bych nikdy nepromovala. A dodnes bychom se třeba plahočily někde po podnájmech. Těžko bych jí mohla kupovat tolik drahých věcí a brát ji každý rok na čtrnáct dní k moři, jako můžu teď. Co se toho týče, podle mě ta holka na tom jenom vydělala. A pokud vím, tak si taky vůbec nestěžuje.“

Zvonek u dveří mě vysvobozuje. A nejen mě, soudě podle toho, jak matka spěchá ke dveřím.

Připomínám si znovu své předsevzetí, a hořce se přitom usmívám. Jsem-li s matkou o samotě, nikdy nic podobného nedo-
držím.

Vstávám, abych se uvítala s bratrem, švagrovou a synovci.

Jako když s nimi do bytu zavlaje čerstvý vítr. „Ahoj, teto! Ahoj, Simono,“ nese se ke mně ze čtyř úst a já sotva stačím všem odpovídat. Tak trochu mámě natruc se obejmu s bratrovou manželkou Zuzkou a pak už se mi vrhají do náručí oba kluci.

I když je Přemek o dva roky starší, se ženěním i potomstvem si dal načas, takže jeho synové jsou podstatně mladší než Klára. Vojta oslaví v srpnu sedmé narozeniny a od září ho čeká první třída, Fandovi bylo v prosinci pět let.

Nebýt výškového rozdílu, mohli by být moji synovci podle svého vzhledu pokládáni za dvojčata. Matka si stále namlouvá, že v obličejí se podobají jí, ale myslím, že ani ona nemůže popřít, že veliké čokoládově hnědé oči a dolíčky ve tvářích zdědili po Zuzaně. Z naší rodové linie mají snad jen ty světlé vlasy a oválné obličejí. A umíněnost.

„Něco jsem vám přinesla, kluci,“ říkám a pozdě si uvědomuji, že tím opět rozčilím matku, neboť strhávám zájem dětí na sebe.

Přemek je naštěstí pohotovější a zachraňuje situaci. „Neotravujte tetu, chlapi,“ napomíná syny, ale otáčí se ke mně, nenápadně ukazuje očima k matce a sotva zřetelně přitom vrtí hla-

vou. Odhadl její náladu během několika vteřin. „Nejdřív hezky popřejete babičce.“ Vrazí Vojtovi do rukou kytici a postrčí klučiny k oslavenkyni.

Při pohledu na malé gratulanty, kteří poslušně odříkávají naučenou básničku, se matčin obličej konečně rozzáří. Hladí chlapce po krátkých vlasech a sklání se, aby je oba políbila.

Vojta předává růže a malý Fanda hlásí: „Ale to ještě není všechno, babi. Táta ti ještě koupil rádio...“ Víc už nestačí prozradit, bráška ho okamžitě ztrestá štulcem do boku a Fanda začíná natahovat. „Já jsem to pokazil...“

„To nic,“ přejede mu babička dlaní po tváři. Chce ho obejmout, ale přistupuje k ní Přemek s krabicí zabalenou v bílém papíře. „Všechno nejlepší, mami,“ potřese jí rukou a políbí na tvář.

„Všechno nejlepší,“ připojí se nesměle Zuzana. Z každého gesta té milé jemné ženy je patrné, jaký má před tchyní respekt.

Ta jí to nijak neusnadní. Stiskne sice napřaženou dlaň, ale její pohled je nepříjemně chladný. Mám pocit, že Zuzanin význam pro matku začíná a končí tím, že byla nezbytně zapotřebí k tomu, aby přišli na svět její milovaní vnuci.

A přitom je Zuzana tak hodná holka. O rodinu se stará vzorně, matce nikdy neublížila ani slovem a od začátku se s ní snažila vycházet. Než zjistila, že je to marné.

„Já ti to rozbálím,“ nabízí se Fanda a sápe se po krabici.

Matka zvedá paže vzhůru, aby jí vnouček krabici nevyrazil, a pak ji pokládá na stůl.

Přemek jemně zatahá syna za ucho. „Babička si dárek rozbálí sama. Koukejte si sednout, kluci, ať nic nerozbijete.“

Oba chlapci usedají na židle naproti babičce a své velké oči upřou na krabici. Bratr povzbudivě pohládí svoji ženu po rameni a zabírá si židli vedle matky. Zuzana s ulehčením přijímá zbývající místo naproti mně.

Matka se stále mile usmívá na vnuky a pomalu přitom vybaluje krabici. S Přemkovou pomocí z ní pak vyjímá radiopřehrávač.

„To je nádhera, Přemku! Mockerát děkuju.“

„To máš místo toho, co ti Fanda rozbil.“

Matka věnuje zjihlý pohled vnoučkovi, který při připomínce svého prohřešku provinile sklopí hlavu. „On to přece neudělal

úmyslně,“ hájí ho. „Stejně už dosluhovalo.“ Pak významně zdvihne prst a doširoka rozevře oči. „Počkejte, kluci, to budete koukat, jaký vám babička upekla dort.“

Když se vzdálí do kuchyně, Přemek se ke mně nakloní: „Je tady atmosféra jak na minovém poli,“ okomentuje potichu situaci a vzápětí na mě nedočkavě kývne hlavou. „Tak co Štěpán?“

Přelétnu očima k Zuzaně a z jejího výrazu pochopím, že je o celé záležitosti zpravena.

„Já nevím,“ podívám se nejistě na bratra a krčím přitom rameny.

„Jaký ‚nevím‘?“ Loupne po mně pohledem. „Přece musíš něco vědět, ne?“

Kluci propukají v jásot. Spatřili totiž, že babička vyšla z kuchyně a na podnose nese patrový dort, po jehož obvodu hoří svíčky.

„Můžu je sfouknout?“ ptá se Fanda. „Já to přece umím! Pamatuješ, jak jsem na svém dortu sfouknul všechny svíčky najednou?“

„Babička bude foukat sama,“ vysvětluje bráškovi Vojta. „Je to přece její dort.“

„Někdy se u tebe zastavím a promluvíme si v klidu,“ šeptne mi v rychlosti Přemek.

Matka opatrně pokládá podnos na stůl. „Tolik svíček bych sama nezvládla,“ říká, aby udělala vnukům radost. „Už nemám tak dobrý dech. Zkusím to a vy mi oba pomůžete, ano?“

Kluci nadšeně přikyvuji.

„Tak teď,“ zvolá matka a naoko se nadechne. Pak jen s úsměvem stojí nad svými vnuky, kteří div nestrkají ústa do plamínek a málem se poperou o to, kdo zhasne poslední svíčku.

Dům našeho dětství opouštíme s bratrem a jeho rodinou společně. I když jsem s matkou po zbytek návštěvy nepromluvila téměř ani slovo, netroufala jsem si odejít dříve, abych ji neurazila. Celé dvě hodiny si vydržela neúnavně povídat a hrát se svými vnuky a my dospělí jsme tam seděli jen jako kulisy. Když jsem ji pozorovala, napadlo mě, že oč byla horší mámou, o to lepší babička se z ní stala. Jako by chtěla klukům poskytnout to, co nedokázala dát jejich otci a mně.

Ke Kláře neměla až tak vřelý vztah, nicméně vycházely spolu docela dobře až do chvíle, než jí začala po svém vysvětlovat osud

mého krátkého manželství. Ty rozhovory byly děvčeti tak nepříjemné, že návštěvy u babičky značně omezila. Je mi líto, že si matka svoji jedinou vnučku neužije. Zvláště když vím, jak dcera ráda navštěvuje své druhé prarodiče, u nichž několik let vyrůstala, i rodiče Tondovy druhé ženy Marcely, kteří ji dávno vzali za vlastní. Nemůžu a ani nechci dceru k návštěvám své matky nutit. Sama sem chodím spíše z povinnosti a vždy s obavou, že se pohádáme.

Tyhle špatné vztahy mají kořeny už v mém raném dětství. Co si pamatuji, mívala blíže k Přemyslovi. Myslím, že v tom velkou roli sehrálo opačné pohlaví, k němuž matka vždy velmi tíhla, což se také podle mého názoru projevuje dnes v její náklonnosti k Přemkovým synům. Nepochybně však také žárlila na mé velké sympatie k otci a jeho ke mně.

Vadilo jí, jak mě otec zbožňuje a rozmazluje, že mi věnuje většinu svého volného času a že mu ho tím méně zbývá pro ni. Hádali se kvůli tomu. A hádali se i kvůli jiným věcem. A čím více se hádali, tím častěji se táta zdržoval v práci a jezdil na služební cesty. A tím méně času mu zbývalo na mě. Měla jsem to matce za zlé, tam někde vznikaly počátky mého spletitého vztahu k ní.

Já jsem otce milovala. Když mne houpal na kolenou a četl mi z knížky pohádky, byly to pro mě nejkrásnější chvílky. Každý den jsem netrpělivě čekala, až se vrátí domů z práce, a byla jsem nešťastná, když se zdržel nebo když musel odjet mimo Prahu. Tři dny se mi zdály jako nekonečné období prázdnoty.

A pak nás otec opustil.

Ještě nyní, kdy mě od té chvíle dělí téměř čtvrt století, si docela jasně vybavuji, jak si mne posadil před sebe a snažil se mi vysvětlit, že neodchází od nás, ode mě a bratra, ale od mámy, se kterou si přestal rozumět.

„Tatínku, a proč si mě nechceš vzít s sebou?“ ptala jsem se.

Jako bych znovu slyšela ten těžký povzdech a cítila, jak mne něžně pohladil po tváři. „Hrozně rád bych to udělal, holčičko. Ale nemůžu.“

Vysvětlila jsem si to po svém a zazlívala matce, že ho od nás vyhnala svými neustálými hádkami a že mne s ním nechce pustit.

Teprve později jsem se od bratra dozvěděla, že otec dal přednost jiné ženě. Pak jsem také pochopila, že mi dlouhé měsíce lhal

o svých služebních cestách a přescasech a že matčiny výlevy vzteku nebyly tak docela neopodstatněné.

Podvedl ji i mne. Bylo to kruté zjištění, protože jsem mu vždycky bezmezně důvěřovala a pokládala jsem ho za vzor všech ctností. S tím zklamáním jsem se vyrovnávala celé roky a nikdy jsem mu neodpustila docela.

Kluci zvedají hlavy vzhůru. Volají a mávají na babičku, která jim kyne z okna. Také my ostatní k ní vyšleme ještě jednou slova rozloučení, než se vydáme ke svým vozům.

Choulím se do vlněného saka. Znatelně se ochladilo a vane čerstvý větřík. To ale není ten důvod, proč se mi najednou dýchá volněji. Konečně ustupuje napětí, které jsem cítila od okamžiku, kdy jsem překročila práh matčina bytu.

Asi je to hodně nápadné, protože Přemek řekne: „To se ti ulevilo, co? Bylo to hodně zlé, než jsme přišli?“

Pohazuji rameny. „Jako vždycky: Klára, Antonín, táta... Věčná témata.“

Chápavě přikývne.

Vojsa mne tahá za rukáv. „Pojedeš s námi, teto?“

Jsou k neutahání. Nestačí jim, že babičku několikrát porazili v pexesu a Člověče, nezlob se, hledají další objekt ke hře. Dnes ale odmítám. Jsem zralá na své ratanové křeslo, šálek kávy a nějakou příjemnou, uklidňující hudbu.

„Mažte do auta, kluci, a nechte tetu na pokoji,“ zazní Přemkův rázný pokyn, proti němuž se synovci neodvážejí protestovat.

Se zklamanými výrazy v obličejích otevírají dveře felicie a pomalu se soukají do autosedaček na zadním sedadle.

„Čau, kluci,“ mávám jim přes okno. „Ahoj, Zuzi,“ usměje se na svoji švagrovou. „Jak to máš vlastně s tím zaměstnáním,“ vzpomenou si pak. „Už se něco rýsuje?“

Zuzana se smutně usměje. Pracovala před mateřskou dovolenou u firmy, která později zkrachovala. Navíc pak neplánovaně přišla do jiného stavu podruhé.

„Minulý týden jsem byla na dalším pohovoru,“ odpoví mi.

„A jak to dopadlo?“

„Všechno se jim na mně líbilo – vzhled, vzdělání, praxe, angličtina...“

„Tak sláva,“ nevydržím, i když mi stále není jasné, proč ona i Přemek působí tak sklesle.

„Jenže pak se podívali na můj životopis a zjistili, že mám doma dva předškoláky. Neřekli to pochopitelně přímo, ale to úvodní nadšení hodně ochladlo. A to jejich: ‚Děkujeme vám za váš čas, ozveme se vám do dvou týdnů po skončení výběrového řízení‘ už vůbec nadějně nevyznělo.“

„Ale třeba jsi je špatně pochopila. Kdy končí to výběrové řízení?“

„Skončilo. Jednatřicátého.“

„Tak to je teprve týden, dávají si prostě načas...“

„Jenomže oni se už ozvali,“ přerušil Přemek mé chlácholení. Víc říkat nemusí, konečně pochopím jejich rozpoložení.

„A ani na pracáku ti pořád nic nenašli?“

„Jo, našli by, ale já potřebuju zaměstnání, ze kterého budu něco mít. Ne abych tím, co vydělám, zaplatila jízdenky a klukům obědy a školku, a nula od nuly pošla. To můžu rovnou zůstat doma.“

Je mi jí líto a mrzí mě, že v tomhle jí nedokážu pomoci. Ženské po mateřské v současné době práci jen tak neseženou.

Chvěji se chladem, ale statečně vydržím na chodníku, dokud se jejich vůz nerozjede. Pak spěchám ke své mазdě a zkřehlými prsty otevírám dveře. No teda, včera se ještě dalo chodit venku bez kabátu, a teď to vypadá, že nám vítr přivane zpátky zimu.

6

Sobota 21. února 2004

Sál multikina se pozvolna zaplňuje. Sedíme ve čtvrté řadě shora, takže máme o příchozích lidech dokonalý přehled. Snad každý druhý si ke svému sedadlu nese vrchovatou krabici popcornu nebo alespoň kelímek coca-coly. Očima zaháním každého takového člověka ze své blízkosti. Kupodivu to vychází a žádný z konzumentů pražené kukuřice si neseďá blíž.

Nesnáším tyhle novodobé móresy, které tak rychle v našich kinech zdomácněly. Chodím do kina na film, ne se nacpávat geneticky upravenou kukuřicí a lít do sebe kalorické nápoje. Vážně by to ti lidé bez těchto maličkostí nevydrželi? Mně osobně popcorn

smrdí, což mi společně s chroupáním a šustěním, které konzumaci této potraviny doprovází, narušuje dojem z filmu, za který jsem zaplatila ne zrovna zanedbatelnou částku.

Ale nejde jen o mé osobní pocity. Anonymitu tmy a pološera, které panuje v sále před i po představení, zneužívají lidé k tomu, že kelímky a krabice nechávají po svém odchodu na sedadlech nebo i pod nimi, nemluvě o rozsypaném a rozšlapaném popcornu a rozlitých nápojích po čalounění a kobercích.

„Už měli začít,“ konstatuje Karolína rozmrzele a divže si přitom nepoťukává na sklíčko svých hodinek.

Konečně se na plátně objeví první reklama a sál zcela potemní.

Kamarádka se natěšeně zavrte na sedadle. „Tohle by si mohli odpustit a pustit rovnou Tomíka.“

Tom Cruise je jejím idolem už od střední školy. Samozřejmě ji očaroval hlavně jako pilot stíhačky; film *Top Gun* zhlédla snad desetkrát. Do kina jsem ji na Cruiseovy filmy vždy doprovázela já, ať v té době chodila s kýmkoliv, a to nám zůstalo dosud. Prý by ji příliš rozptylovalo, kdyby vedle ní seděl její partner, a nemohla by si umění svého oblíbeného herce náležitě vychutnat.

Jsme usazený v ratanovém křesle v creperii ve třetím patře obchodního centra u pohárů s kávou, čekáme, až nám donesou objednané palačinky, a Karolína stále ještě vzdychá nad skončenou projekcí.

„Byl úžasnej, vid?“

Neodvážím se odporovat. Ale vlastně ani nechci, film se mi opravdu líbil a Tom Cruise při jeho natáčení evidentně odvedl pořádný kus práce.

Servírka přináší talíře s obřími palačinkami a pokládá je na stolek před nás. Už se na něj nic jiného nevejde.

Karolína oddělí příborem první kousek tenoučkého těsta a s labužnickým výrazem si ho vloží do úst. „Myslím, že tohle byl jeho nejpovednější film od *Top Gunu*. Připadám si, jako by mi bylo zase sedmnáct...“

Mně to taky tak připadá.

„Jo, to byly časy,“ vzdychne. „Víš, když jsme ještě chodily do kina na Václavák a obcházely stánky se zmrzlinou... To byla Karolínka ještě poutivá holčička.“

Její vzpomínání mě přiměje rozhlédnout se kolem sebe po korzujících lidech a přeplněných restauracích s rychlým občerstvením. Dneska se chodí za zábavou do obchodních center.

„Ty, Simčo,“ Karolína počká, až se na ní otočím. S vidličkou mezi rty pak dokončí větu: „Víš, že já vlastně nevím, kterej kluk tě poprvé dostal?“

Sousto mi uvízne v krku. Zakašlu a přitom přelétnu zrakem nejbližší okolí. Všude kolem je ale tolik hluku, že náš rozhovor vůbec nikdo neslyší.

„Vím, že Tonda to nebyl,“ pokračuje přítelkyně ve svých úvahách, „ale nenapadá mě nikdo jiný... Vůbec nevím, že bys před ním s někým chodila...“

„Zajímá tě, kdo mne připravil o panenství?“ přeptám se pro jistotu, zda jsem ji pochopila správně. „Co tě to napadlo, prosím tě?“

„Tak, prostě napadlo,“ pokrčí rameny a točí přitom vidličkou uprostřed vanilkového krému na palačince. „Vím o tobě tolik věcí, ale tohle ne. Až mi to připadá divný... Ty máš přehled snad o všech mých chlapech, já vím u tebe o dvou, když počítám Štěpána, ale přitom je jasné, že v tom musel být ještě někdo...“

To sakra byl...

„Proč mi to nechceš říct?“ Naléhá, když neodpovídám. „Copak je to tak tajný?“

„Tajný ani tak ne. Jen to zrovna není moc příjemný vzpomínání. A taky to není jednoznačný...“

Nesouhlasně zavrtí hlavou. „Prosím tě, co je to za blbost? Přece musel bejt někdo, kdo ho do tebe vrazil první...“

Znovu se rozhlédnu, ale opět zjišťuji, že nás nikdo neposlouchá. Přesto se ke Karolíně nakláním blíž.

„Tak když to chceš takhle, tak první byl roh gauče.“

„Cože?!“

„Bylo mi asi osm nebo devět. Pamatuješ na ten hnědý gauč, co jsme mívali doma v obýváku?“

Potřeše hlavou, ale spíš jen proto, abych rychle pokračovala, než že by si skutečně vzpomněla. Pozoruje mne s vytřeštěnými očima a docela přitom zapomněla jíst.

„Když se rozložil, zůstal ten prostor pro spaní orámovaný bočnicemi, které byly zakončené takovým špičatým rohem. No a já